

Æ

ægide m. (*Jupiters skjold, som var laget av geiteskinn, jf. gr. αἰξ = geit*) **αιγίς, ο** [ɔ εj̃is] # **αιγίδα, η** [i εj̃iða] / **under ens ægide** (*dvs. førerskap, beskyttelse*) **υπό την αιγίδα του...** [ipɔ tin εj̃iða tu]

Æneas (gr. *helt*) (*Aeneas*) **Αινείας ο** [ɔ enjas]

Æneiden (*Vergils epos*) (*Aeniden*) **Αινειάς, η** [i enjas] # **Αινειάδα, η** [i enjaða]

Æolis geogr. **Αιολίδα, η** [i εɔliða]

Æolus (*mytol.*) **Αίολος, ο** [ɔ εɔlos]

ærbar adj. (*dydig, kysk, rettskaffen*) **ενάρετος** [enaretɔs] # **έντιμος** [ɛndimɔs] / **en ærbar kvinne** **έντιμη/τιμιά γυναίκα** [ɛndimi/timiɑ jinɛka] : **gjøre en jente til en ærbar kvinne** **αποκαθιστώ** (*me γάμο*) **την τιμή ενός κοριτσιού** [apɔkaθistɔ (me gamɔ) tin dimi enɔs kɔritsiu]

ærbødig adj. **γεμάτος σεβασμό** [jematɔs sevazmɔ] / **ærbødigst** **μετά τιμής** [metɑ timis] / (*i eldres brev:*) **jeg forblir Deres ærbødige** **διατελώ, μετά τιμής** [diatelɔ metɑ timis]

ærbødighet f.m. (*respekt, hensyn*) **σεβασμός, ο** [ɔ sevazmɔs] / **vise ærbødighet overfor noen** (*vise noen (sin) ærbødighet/respekt*) **δείχνω σεβασμό σε κάποιον** [ðiχnɔ sevazmɔ se kapjɔn]

ære f.m. (*heder*) **δόξα, η** [i ðɔksa] # **τιμή, η** [i timi] # **(godord, gode signaler)** **εύσημα, τα** [ta ɛfsima] / **det er en stor ære for oss** **είναι μεγάλη τιμή για μας** [ine megalí timi ja mas] / **det gjelder æren for henne** (*æren henens står på spill*) **διακινδινεύει την τιμή της** [ðiakinindinɛvi tin dimi tis] / **en mann av ære** (*en rettskaffen mann*) **άνθρωπος αναμφισβήτητης εντιμότητας** [anθrɔpɔs anamfisbήtis entimotitas] **άνθρωπος με τιμή** [anθrɔpɔz me timi] / **evig ære** **αθάνατη δόξα, η** [i aθanati ðɔksa] # **αιώνια δόξα** [eɔnia ðɔksa] # **άφθαρτη δόξα** [afθarti ðɔksa] / **få æren for noe** (*bli (be)æret*) **δοξάζομαι** [ðɔksazɔmɛ] : **det var han som fikk æra for det** **αυτός δοξάστηκε** [aftɔz ðɔksastike] / **gjøre ære på noe** (*være til heder for noen*) **βγάζω κάποιον ασπροπρόσωπο** [vɔazɔ kapjɔn asprɔprɔsɔpɔ] # **κάνω μεγάλες τιμάς σε κάποιον** [kanɔ megal̄es timas se kapjɔn] # **(tjene noen til ære)** **τιμώ κάποιον** [timɔ kapjɔn] : **han gjør ære på skolen vår** **κοσμεί το σχολείο μας** [kɔzm̄i tɔ sΧɔliɔ mas] : **hennes suksess tjener læreren hennes til ære** **η επιτυχία της τιμά το δάσκαλό της** [i epitiçia tis tima tɔ ðaskalɔ tis] / **ha all ære av** **με τιμά** [me tima] : **den gjerningen har dere all ære av** **αυτή η πράξη σας τιμά** [afti i praksi sas tima] / **ha den ære** **λαμβάνω την τιμή** [lamvɔnɔ tin dimi] : **ha den ære å...** **έχω την τιμή να** [ɛχɔ tin dimi na] : **hvem har jeg den ære å snakke med?** **σε ποιον** **έχω την τιμή να** [se pjɔn ɛχɔ tin dimi na] / **hva skylder jeg æren av Deres besøk?** **σε τι οφείλω την τιμή της επισκέψεώς σας;** [se ti ɔfiliɔ tin dimi tis episkɛpsesas] / **ofre sin ære** (*la noe skje på bekostning av æren*) **θυσιάζω την τιμή μου** [θisiazɔ tin dimi mu] / **på sin ære** (*på sitt æresord*) **στην τιμή μου** [stin dimi mu] / **ta all æra (for noe)** **οικειοποιούμαι όλα τα εύσημα** [ikiɔriɔmɛ ɔla ta ɛfsima] : **han tok all æren selv οικειοποιήθηκε όλα τα εύσημα** [ikiɔriiθike ɔla ta ɛfsima] : **det var vi som gjorde alt arbeidet, men han tok æren for det** **εμείς κάναμε όλη τη δουλειά κι αυτός πήρε τη δόξα** [emis kaname ɔli ti ðulja ki aftɔs pire ti ðɔksa] / **til ære for** **προς τιμή του/**

της [prɔ̄s timī tu/tis] : **en bankett til ære for den franske presidenten γιορτή/γεύμα προς τιμή του Γάλλου Προέδρου** [jɔ̄rtī prɔ̄s timī tu ʃal̄u prɔ̄edru] : **en mottakelse til ære for deg δεξίωση προς τιμήν σου** [ðeks̄īs̄ī prɔ̄s timīn su] / **vinne stor ære og berømmelse σκεπάζομαι με δόξα** [skεpazɔ̄mɛ me ðɔ̄ksa] : **han vant stor ære og berømmelse σκεπάστηκε με δόξα** [skεpastike me ðɔ̄ksa] / **vinne udødelig ære/evig berømmelse κερδίζω αθάνατη δόξα** [kerd̄izɔ̄ aθanati ðɔ̄ksa] / **vise noen ære (beære noen) τιμώ κάποιον** [timɔ̄ k̄apjɔ̄n] : **vise (noen) den siste ære (følge noen til graven)** αποδίνω τις τελευταίες τιμές [apɔ̄ðinɔ̄ tis telefst̄es tim̄es] : **vise en avdød den siste ære (med trumpetfanfarer) αποτίω τις τελευταίες τιμές σε νεκρό (με σαλπίγγες)** [apɔ̄t̄ī tis telefst̄es tim̄es se nekr̄ (me salpiŋges)] / **ære være Gud i det høyeste! δόξα εν Υψίστοις Θεώ*** [ðɔ̄ksa en ips̄istis θeɔ̄]

ære v. (*hedre, respektere*) **τιμώ** [timɔ̄] # **αποτίω*** φόρο τιμής σε [apɔ̄t̄ī fɔ̄rɔ̄ tim̄is se] # **σέβομαι** [sεvɔ̄mɛ] / **akte og ære sine forfedre** σέβομαι τους προγόνους μου [sεvɔ̄mɛ tus prɔ̄genous mu]

ærefull adj. (*hederlig*) **τίμιος** [t̄im̄ios] # **έντιμος** [ɛndim̄os] # (*dyrebar, hederlig*) **ερίτημος** [erit̄im̄os] # (*rettskaffen, fortjenstfull*) **αξιότιμος** [aksiɔ̄t̄im̄os] / **få en lite ærefull slutt (el. død)** έχω ένα άδοξο τέλος [ɛχɔ̄ ɛna ðoksɔ̄ t̄elɔ̄s] : **slutte en ærefull fred** κλείνω έντιμη ειρήνη [kl̄īnɔ̄ ɛndimi ir̄ini]

ærefrykt f.m. (*dyp respekt, skrek*) **δέος, το** [t̄ɔ̄ ðeɔ̄s] # **(forundring)** **θάμπος, το** [t̄ɔ̄ θam̄bos] / **fylt av ærefrykt γεμάτος θάμπος** [jem̄at̄os θam̄bos] # **(overveldet)** **περιδεής [periðeis]** # **(med en følelse av ærefrykt)** **με αίσθημα δέους** [me ɛs̄θima ðeoūs] / **jeg var/ble fylt av ærefrykt (jeg var/ble imponert)** **με κατέλαβε δέος** [me kat̄elave ðeɔ̄s] / **han nærmest seg fylt av ærefrykt og aktelse πλησίασε περιδεής και πλήρης σεβασμού** [plisīase periðeis ke pl̄iris sevazmu]

ærekjær adj. (*stolt, dristig, edelmodig*) **γενναιόψυχως** [jenɛɔ̄psiχɔ̄s]

ærekrenke v. (*snakke stygt om*) **δυσφήμω** [disfimɔ̄] # **κακολογώ** [kakɔ̄lɔ̄go] # (*fornærme*) **προσβάλλω** [prɔ̄svalɔ̄] # (*baktale, sverte*) **σπιλώνω** [spilɔ̄nɔ̄] # (*rakke ned på, sverte, baksnakke*) **διασύρω** [diasirɔ̄] / **ærekrenke noen σπιλώνω την τιμή κάποιου** [spilɔ̄nɔ̄ tin dimī k̄apju]

ærekrenkelse adj. (*nedrakking, sverting*) **δυσφήμηση, η** [i ðisfimisi] # **εξύβριση, η** [i eks̄ivrisi] # (*bakvaskelse, slarv*) **αβανιά, η** [i avanja] # (*nedrakking, sverting, folkesnakk, sladder, offentlig ydmykelse*) **διασυρμός, ο** [ɔ̄ ðiasirmɔ̄s] # (*baktalelse, baksnakk, nedrakking*) **κακολογία, η** [i kakɔ̄lɔ̄gia] # (*også: skriftlig, i avisene*) **συκοφαντία, η** [ɔ̄ sikɔ̄fandia] / **anmelde ei avis for ærekrenkelse μηνύω μια εφημερίδα για δυσφήμηση** [min̄ī mja εfimerid̄a ja ðisfimisi]

ærekrenkende adj. **υβριστικός** [ivristikɔ̄s] # **εξυβριστικός** [eks̄ivristikɔ̄s] # **συκοφαντικός** [sikɔ̄fandikɔ̄s] # **δυσφημιστικός** [disfimistikɔ̄s] # **εξευτελιστικός** [eks̄eftelistikɔ̄s] / **en ærekrenkende artikkel δυσφημιστικό άρθρο** [disfimistikɔ̄ ar̄θrɔ̄] / **et skrift med ærekrenkende eller injurierende innhold (smedeskrift)** **συκοφαντικό δημοσίευμα, το** [t̄ɔ̄ sikɔ̄fandikɔ̄ ðim̄osīevma] / **ærekrenkende publikasjoner συκοφαντικά δημοσιεύματα** [sikɔ̄fandika ðim̄osīevmata] / **ærekrenkende språk/vokabular υβριστική φρασεολογία/γλωσσα** [ivristikī fraseolɔ̄gia/glēsса] # **gl̄sa]**

æreløs adj. (*vanærende, skammelig*) **άτιμος** [atimɔs] # **ατιμωτικός** [atimɔtikɔs] / **et
æreløst menneske** (*en mann uten ære, en simpelfyr*) **άτιμος άνθρωπος** [atimɔs anθrɔpɔs]

ærrend n. **Θέλημα, το** [tɔ θɛlima] / **gå ærend/springe ærender for noen** (*stå på pinne for noen*) **κάνω θελήματα για κάποιον** [kanɔ θelimata ja kapɔin] / **hva er ditt ærend her?** (*hva gjør du her?*) **τι δουλειά έχεις εδώ;** [ti dulja ɛcis edɔ] / **løpe motstanderens ærend** (*spille i hendene på motstanderen, gi motstanderen overtaket*) **παιίζω το παιχνίδι του αντιπάλου** [paizɔ tɔ peXnidi tu andipalu] : **ved å gjøre dette, løper du deres ærend αν κάνεις αυτό, παιίζεις το παιχνίδι τους** [an ganis aftɔ pezis tɔ peXnidi tus] / **løpe ærender κάνω/πάω παραγγελίες** [kanɔ/paɔ paraŋgelies] : **løpe ærender for noen κάνω τον ταχυδρόμο για κάποιον** [kanɔ tɔn daçidɔmɔ ja kapɔin] / **sende noen ut på/i et ærend στέλνω κάποιον σε θέλημα** [stelnɔ kapɔin se θelima] / **ærender (gjøremål) δουλειές, οι** [i duljɛs]

ærerik adj. (*vidunderlig, praktfull, strålende*) **ένδοξος** [ɛndɔksɔs] / **enærerik død** **ένδοξος θάνατος** [ɛndɔksɔs θanatɔs]

æres- (*heders-, honorær, emeritus*) **επίτιμος** [epitimos] # **τιμής ένεκεν** [timis ɛnekɛn] # **τιμητικός** [timitikɔs]

æresbevisning m. (*hedersbevisning*) **επιβράβευση, η** [i epivravɛfsi] # **(τιμητική) διάκριση, η** [i timitiki diakrisi] # **(æresbevisning for tapperhet etc.) τιμή, η** [i timi] # **φόρος τιμής, ο** [ɔ fɔrs timis] / **den høyeste æresbevisning i vårt land/her til lands** **η μεγαλύτερη διάκριση στη χώρα μας** [i megaliteri diakrisi sti Xɔra mas] / **han er imot æresbevisniger αποστέργει τις τιμές** [apostergi tis times] / **sulten på æresbevisninger** (*æresyk, æresjuk*) **άπλητος για τιμές** [aplitoz ja times] / **utdeling av en æresbevisning** (*det å gi en æresbevisning*) **απόδοση φόρου τιμής** [i apɔðɔsi fɔru timis]

æresborger m. (*mann*) **επίτιμος δημότης, ο** [ɔ epitimos dimɔtis] # **(kvinne) επίτιμη δημότισσα, η** [i epitimi dimɔtisa] / **utnevne noen til/bli utnevnt til æresborger** **av Aten ανακηρύσσω κάποιον/ανακηρύσσομαι επίτιμος δημότης Αθήνας** [anakirisɔ kapɔin/anakirisɔme epitimos dimɔtis aθinas]

æresdoktor m. **επίτιμο διδάκτορα, η** [i epitimo diidaktora] / **utnevnelse til æresdoktor αναγόρευση σε επίτιμο διδάκτορα, η** [i anaɣɔrɛfsi se epitimo diidaktora]

æresgeld f.m. (*spillegjeld*) **χρέος τιμής, το** [tɔ Xrɛɔs timis]

æresgjest m. (*hedersgjest*) **τιμώμενο πρόσωπο, το** [tɔ timɔmeno prɔsɔpo]

æreskodeks m. **κώδικας τιμής, ο** [ɔ kɔdikas timis] # **οι νόμοι της τιμής** [i nɔmi tis timis]

æreslegionen m. (*fransk fortjenstorden*) **η Λεγεώνα της Τιμής** [i lejeɔna tis timis] /

innehaver av æreslegionen (*legionssoldat*) **λεγεωνάριος, ο** [ɔ lejeɔnarios]

æresliste f.m. (*liste over falne (for fedrelandet)*) **κατάλογος των πεσόντων (υπέρ πατρίδας), ο** [ɔ katałɔgos tɔn pesɔndɔn (ipɛr patriðas)]

æresord n. (*ord, forsikring*) **λόγο (της τιμής), το** [tɔ lɔgo (tis timis)] / **gi sitt æresord**

δίνω το λόγο της τιμής μου [dinɔ tɔ lɔgo tis timis mu] : **jeg gir deg mitt æresord**

(æresord! det har du mitt ord på) έχεις το λόγο μου [ɛcis tɔ lɔgo mu] # **στο λόγο μου!**

[stɔ lɔgo mu] # λόγω τιμής! [lɔgo timis] / **kreve at noen gir sitt æresord**

αναγκάζω κάποιον να δώσει το λόγο της τιμής του [anaŋgazɔ kapɔin na ðɔsi tɔ lɔgo]

tis timis tu] / **æresord!** (*på mitt ord!*) **μα το ναι!** [ma tɔ nɛ]
ærespelotong m. (*mil.*) (*avdeling som avfyrer salutt ved begravelser*) **απόσπασμα τιμητικών**
βολών, το [tɔ apɔspazma timitikɔn νολών]
æresplass m. (*hedersplass*) **τιμητική θέση, η** [i timitiki 9ɛsi]
æressak f.m. **ζήτημα/θέμα τιμής, το** [tɔ zitima/9ɛma timis] / **det er en æressak είναι**
ζήτημα/θέμα τιμής [inε zitima/9ɛma timis] / **han/hun gjorde til en æressak å...**
το πήρε ζήτημα τιμής να... [tɔ pire zitima timiz na]
ærestittel m. **τιμητικός τίτλος, ο** [ɔ timitikɔs titlos]
æresvakt f.m. **τιμητική φρουρά, η** [i timitiki frura]
æresyk adj. (*besatt av trang til å vinne ære og berømmelse, sulten på berømmelse*) **άπλητος**
για τιμές [aplitɔz ja timɛs] # **δοξομανής** [ðɔksɔmanis]
æresyke f.m. (*det å være æresyk*) **βουλιμία για τιμές, η** [i vulimia ja timɛs] # **δοξομανία,**
η [i ðɔksɔmanija]
ærgjerrig adj. **φιλόδοξος** [filɔðɔksɔs] # (*ambisiøs, grandios, høytflygende*)
μεγαλεπήβολος [megalepivɔlɔs] # (*æresyk, æresjuk, sulten på æresbevisninger*)
άπλητος για τιμές [aplitɔz ja timɛs]
ærgjerrig adv. **φιλόδοξα** [filɔðɔksa] # **με φιλοδοξία** [me filɔðɔksia]
ærgjerrighet f.m. (*ambisjon*) **φιλοδοξία, η** [i filɔðɔksia] # **φιλόδοξο πνεύμα, το** [tɔ filɔðɔksɔ pnɛvma] # (*forventning, forhåpning*) **προσδοκία, η** [i prɔzðɔkia] / **det er**
ærgjerrigheten hans som driver han **εκείνο που τον ωθεί είναι η φιλοδοξία του**
[ekinɔ pu tɔn ɔθi inε i filɔðɔksia tu] / **han er fylt av ærgjerrighet** (*han har veldig store*
ambisjoner) **τον κατατρώει η φιλοδοξία** [tɔn katatriɔ i filɔðɔksia] / **grenseløs**
ærgjerrighet **άμετρη φιλοδοξία, η** [i ametri filɔðɔksia] : **han har en grenseløs**
ærgjerrighet (*det er ingen grense for hans ærgjerrighet*) **έχει απέραντη φιλοδοξία** [ɛci
aperandi filɔðɔksia] / **hensynsløs** (*skrappelløs*) **ærgjerrighet** **αρριβισμός, ο** [ɔ
arivizmɔs]
ærlig adj. **τίμιος** [timis] # (*hederlig*) **έντιμος** [endimis] # (*trotskyldig, åpenhjertig*)
άδολος [aðɔlos] # (*åpen, oppriktig, endefram*) **ανοιχτός** [aniXtɔs] # **ξάστερος**
[ksasteros] # **ευθύς** [efθis] # **ίσος** [isɔs] # **ίσιος** [isiɔs] # **παστρικός** [pastrikɔs]
(*åpen, transparent, gjennomskuelig*) **διαφανής** [diafanis] # **διάφανος** [diafanɔs] #
(*fitalende, frimodig, åpenhjertig*) **ανοιχτόλογος** [aniXtɔlɔgos] # **ειλικρινής** [ilikrinis]
(*god, rettskaffen, anstendig, skikkelig*) **αγαθός** [agatɔs] # **ντομπρός** [dɔmbros] /
alle ærlige mennesker tror... **όλοι οι έντιμοι άνθρωποι πιστεύουν...** [ɔli i endimi
anθropi pistɛvun] / **en ærlig kamp** (*ærlig strev*) **τίμιος αγώνας** [timis agɔnas] /
et ærlig ansikt **πρόσωπο γεμάτο ειλικρίνεια** [prɔsɔpɔ jematɔ ilikrinia] # **ξάστερο**
πρόσωπο [ksasperɔ prɔsɔpɔ] / **et ærlig svar** **παστρική απάντηση** [pastrikɔ apandisi]
/ **for å være ærlig** (*skal jeg være helt ærlig, oppriktig talt, i rettferdighetens navn*) **για**
να 'μαι δίκαιος /ειλικρινής [ja na (i)mɛ dikeɔs/ilikrinis] : **for å være ærlig/skal jeg**
være oppriktig, så er jeg ikke veldig begeistret for denne idéen **για να 'μαι**
ειλικρινής, δεν μα εμπνέει και πολύ αυτή η ιδέα [ja na me ilikriniz ðen ma empnɔi ke
ρολι afti i idea] : **for å være helt ærlig mot deg** (*for å si det akkurat som det er*) **για**
να είμαι απολύτως ειλικρινής μαζί σου [ja na imɛ apɔlitɔs ilikriniz mazi su] / **han er**
en ærlig mann/et ærlig menneske **είναι τίμιος άνθρωπος** [inε timis anθropɔs] / **jeg**

forlanger et ærlig/klart svar απαιτώ μια ευθεία απάντηση [apetω mja efθia apandisi] : **jeg vil ha et ærlig svar** θέλω μια ίσια απάντηση [θelω mja isio apndisi] / **jeg holdt han for å være en ærlig mann** τον θεωρούσα τίμιον ἀνθρωπό [t_on θeɔrūsa tīmioν anθrōpɔ] / **jeg skal være ærlig med deg** (jeg sier deg det rett ut) θέλω να είμαι ευθύς μαζί σου [θelω na imē efθiz mazi su] / **med ærlige midler** (overf. med blanke våpen) με τίμια μέσα [me tīmia mesa] / **si meg din ærlige mening** πες μου τη γνώμη σου τίμια [pez mu ti tīmīmi su tīmia] / **ærlig og redelig** (rett og riktig) καθαρός και τίμιος [kaθarɔs ke tīmios] : **det hele virker ærlig og redelig** (det hele ser rett og riktig ut) φαίνονται όλα καθαρά και τίμια [fēnōnde ɔla kaθara ke tīmia] / **ærlig spill** (fair play, det tåler dagens lys!) τίμια πράγματα! [tīmia prāgmata]/ **ærlige hensikter** διαφανείς σκοποί [diafanis skopɔi] / **åpen og ærlig** ξεκάθαρος [ksækāθarɔs]

ærlig adv. ειλικρινά [ilikrina] / **ærlig og redelig** (på en ærlig måte) τίμια [tīmia] : **oppføre seg/handle ærlig og redelig** ενεργώ τίμια [energɔ tīmia] : **tjene sitt levebrød på en ærlig måte** κερδίζω τίμια τη ζωή μου [kerdizω tīmia ti zōi mu] / **ærlig talt** (oppriktig talt) ειλικρινά [ilikrina]

ærlighet f.m. ειλικρίνεια, η [i ilikrīnia] # (sanndruhet, sannhetskjærighet, troverdighet) φιλαλήθεια, η [filalīθia tu] # (hederlighet) τιμιότητα, η [i timjɔtita] # εντιμότητα, η [i endimjɔtita] # (umiddelbarhet, åpenhjertighet, oppriktighet) ευθύτητα, η [efθijtita] / **jeg drar hans ærlighet (troverdighet)** i tvil αμφισβητώ τη φιλαλήθειά του [amfizvitω ti filalīθja tu] / (ordspråk) ærlighet varer lengst η εντιμότητα είναι η καλύτερη πολιτική [i endimjɔtita inē i kalit̩eri p̩olitiki] # (παροιμ.) η τιμιότητα είναι η καλύτερη τακτική [i timjɔtita inē i kalit̩eri taktiki] / **ærligheta stod skrevet i ansiktet hans** η τιμιότητά του ήταν γραμμένη στο πρόσωπό του [i timjɔtita tu itan ɣrammeni stɔ p̩rosɔpɔ tu]

ærverdig adj. (oppføyd, majestetisk) αξιοσέβαστος [aksiosεvastɔs] # (fin, fornem, statelig, verdig) αξιοπρεπής [aksiprēpis] # σεβάσμιος [sevazmios] # σεπτός [septɔs] # (høyt respektert) πολυσέβαστος [polisεvastɔs] # (rel. tittel) Άγιος... [ajɔs] # η Αγιόση σου [i ajɔsi su] / **en fornem gammel dame** μια αξιοπρεπής γριά [mja aksioprepiz gria]

Aesop (gr. fabeldikter) (Aisopos) Αίσωπος, ο [i esɔpɔs] / **Aesops fabler** οι Μύθοι του Αισώπου [i miθi tu esɔpu] # οι Αισώπειοι Μύθοι [i esɔpii miθi]

aesop- αισώπειος [esɔpiɔs] # του Αίσωπου [tu esɔpu]

ætling m. (etterkommer, avkom) απόγονος, ο/η [ɔ/i apɔgonɔs] # (ætling, etterkommer, skudd) βλαστός [vlastɔs] / **han er ætling av en adelsfamilie** είναι βλαστός αρχοντικής οικογένειας [inē vlastɔs arχɔndikis ikɔjenias]

ætt f.m. (slekt, herkomst) καταγωγή, η [i kataγɔji] # (familie) οικογένεια, η [i ikɔjenia] # (familie, avstamning, herkomst) γενεά, η [i jenea] # γενιά, η [i jenja] # γένος, το [tɔ jenɔs] # σόι, το [tɔ sɔi] # (etterkommere) απογονοι, οι [i apɔgɔni] # (fysiol. sperma, sæd; ætt, etterkommere) σπέρμα, το [tɔ sp̩erma] / **Abrahams ætt** («Abrahams barn») τα σπέρμα (οι απόγονοι) του Αβραάμ [tɔ sp̩erma (i apɔgonoi) tu avraam] / **han er av god ætt** είναι από καλό σόι [inē apɔ kalɔ sɔi] / **han er av irsk/norsk ætt** είναι από ιρλανδέσικο/vorþingiκό σοι [inē apɔ irlanðeziko/nɔrvijikɔ sɔi] / **være av**

kongelig ætt/byrd κρατώ από βασιλικό γένος [kratɔ̄ apɔ̄ vasilikɔ̄ jɛnɔ̄s]

Ø

øde adj. **έρημος** [erimɔ̄s] # (*øde, ødslig, ubebodd*) **ερημικός** [erimikɔ̄s] # (*forlatt, folketom*) **εγκαταλειμμένος** [engatalimɛnɔ̄s] / **ei øde oy** **έρημο νησί** [erimɔ̄ nisi] # **ξερονήσι, το** [tɔ̄ ksərɔ̄nisi] / **et øde, forblåst område** (*en øde, forblåst strekning*) **μια έρημη ανεμοδαρμένη έκταση** [mja erimi anemɔ̄ðarmeni ɛktasi] / **et øde landskap** **έρημος τόπος** [erimɔ̄s tɔ̄pos] / **øde og ufruktbare landområder** **ερημότοποι** [erimɔ̄tɔ̄pi] / **øde sandsletter** **ερημικές εκτάσεις άμμου** [erimikɛs ektāsis amu]

ødeland m. (*sløser*) **πολυδάπανος, ο** [ɔ̄ pɔ̄liðapanōs] # **σπάταλος, ο** [ɔ̄ spɔ̄talɔ̄s]

ødelagt adj. (*bedervet*)(*om frukt*) **σάπιος** [sapiōs] # (*om kjøtt el. fisk*) **χαλασμένος** [Xalazmenɔ̄s] # (*forfalsket, skjemi*) **αλλοιώμενος** [aljɔ̄menɔ̄s] # (*fordervet, stinkende*) **βρόμιος** [vrɔ̄miōs] # (*i ruiner*) **ρημαγμένος** [rimagmɛnɔ̄s] # (*mislykket, forseilet, bortkastet*) **αποτυχημένος** [apotiçimɛnɔ̄s] / **dette er ødelagt** **αυτό είναι χαλασμένος** [aftɔ̄ iñe Xalazmenɔ̄s] / **sykkelen min er helt ødelagt/ferdig** (*en gammel skrabb*) **το ποδήλατό μου είναι ερείπιο** [tɔ̄ pɔ̄dilatɔ̄ mu iñe eripiō] / **ødelegge sine sjanser for å lykkes** (*sette sine sjanser for å lykkes på spill*) **διακινδυνεύω πιθανότητες επιτυχίας** [diakinðinɛvɔ̄ tis piθanɔ̄tites epitiçias]

ødelegge v. (*herje, ruinere*) **ρημάζω** [rimazɔ̄] # **καταστρέφω** [katastrēfɔ̄] # **φθείρω** [fθirɔ̄] # (*rasere, gjøre skade på*) **αφανίζω** [afanizɔ̄] # **βλάπτω** [vlaptɔ̄] # **βλάφτω** [vlaftɔ̄] # **ερημώνω** [erimɔ̄nɔ̄] # (*rasere, legge øde, rive ned, plyndre*) **δηώνω*** [ðiɔ̄nɔ̄] # **εξαφανίζω** [eksafanizɔ̄] # (*rive, demolere, vrake*) **ερειπώνω** [eripɔ̄nɔ̄] # (*forfalske*) **νοθεύω** [noθeñvɔ̄] # (*bederve, skjemme, bryte ned*) **αλλοιώνω** [aljɔ̄nɔ̄] # (*skiple, spolere, forstyrre, bringe i ulage, uroe, forurolige, opprøre, kullkaste*) **διαταράσσω** [diatarassɔ̄] # (*forføre, fordrive, pervertere, ødelegge moralsk*) **διαφθείρω** [diafθirɔ̄] # **εξαχρειώνω** [eksaxriɔ̄nɔ̄] / **heten ødelegger matvarene** **η ζέστη αλλοιώνει τα τρόφιμα** [i zɛsti aljɔ̄ni ta trɔ̄fima] / **olje på dekkene vil ødelegge dem** **το λάδι στα λάστιχα θα τα φθείρει** [tɔ̄ laði sta lastiXa ða ta fθiri] / **skogen ble ødelagt av brann** **το δάσος καταστράφηκε από φωτιά** [tɔ̄ ðasɔ̄s katastrafike apɔ̄ fɔ̄tiā] / **stormen ødela avlingene** **η θύελλα αφάνισε/κατάστρεψε τα σπαρτά** [j θiela afanise/katastrepse ta sparta] / **ødelegge alt** (*knuse alt, forkludre alt*) **τα κάνω κεραμιδαριό** [ta kanɔ̄ keramiðariɔ̄] # **τα κάνω όλα ρημαδιό** [ta kanɔ̄ ɔla rimaðjɔ̄] / **ødelegge alt for noen** **χαλώ τη δουλειά κάποιου** [Xalɔ̄ ti ðulja kapju] / **ødelegge framtidsutsiktene sine** **καταστρέφω το μέλλον μου** [katastrēfɔ̄ tɔ̄ mɛllɔ̄n mu] / **ødelegge helsa si** **φθείρω την υγεία μου** [fθirɔ̄ tin ijia mu] / **ødelegge noens gode navn og rykte** **κάνω κάποιον κουρέλι** [kanɔ̄ kapjɔ̄n kureli] # (*bringe i vanry*) **αφαιρώ κάτι από τη φήμη κάποιου** [afærɔ̄ kati apɔ̄ ti fimi kapju] : **det ødelegger på ingen måte hans gode navn og rykte som historiker** **αυτό δεν αφαιρεί τίποτα από τη φήμη του ως ιστορικού** [aftɔ̄ ðen afærɔ̄ tipēta apɔ̄ ti fimi tu ɔs istɔ̄riku] / **ødelegge synet sitt** **καταστρέφω την όρασή μου** [katastrēfɔ̄ tin ɔrasi mu] / **ødelegge totalt**

(*ruinere fullstendig, spolere*) **αποχαλ(ν)ώ** [apɔχal(n)ɔ] / **ødelegge ungdommen**
διαφθείρω τους νέους [diafθírɔ tuz nɔus] / **ødelegge øynene sine** **καταστρέψω τα μάτια μου** [katastrɛfɔ ta matja mu]

ødeleggelse m. (*maltraktering, lemlestelse*) **ακρωτηριασμός**, o [akrɔtiriazmɔs] # (*skade*)
ζημιά, η [i zimja] # **ρημάδιο, το** [ɔ rimaðjɔ] # (*skade, overlast, mek. sammenbrudd*) **βλάβη, η** [i vlávi] # (*ruinering, rasering, utrydding, tilintetgøring*)
αφανισμός, ο [ɔ afanizmɔs] # **εκμηδένιση, η** [i ekmiðenisi] # **εξόντωση, η** [i eksɔndɔsi] # **καταστροφή, η** [i katstrɔfi] # (*spolering*) **αχρήστευση, η** [i aXristefsɔ] # (*plyndring, rasering*) **δήλωση***, η [i ðíɔsi] # **ερήμωση, η** [i erimɔsi] # (*ruin, ruinering*) **ρήμαγμα, το** [tɔ rímagma] / **det var vill herjing og store ødeleggelser**
έγινε της κακομοίρας [ejinε tis kakomiras] / **frosten betyr ødeleggelse av avlingene**
οι παγετοί σημαίνουν ρήμαγμα για τα σπαρτά [i pajeti simenun rímagma ja ta sparta] / **gjøre store/enorme ødeleggelser** **κάνω μεγάλη καταστροφή** [kanɔ megalí katastrɔfi] # (*gjøre stor skade, anrette store ødeleggelser, ruinere*) **σπέρνω τον όλεθρο** [spérnɔ ton ɔleθrɔ] / **uoverskuelige ødeleggelser** (*stor skade, uoverskuelig skadeomfang*)
ανυπολόγιστη ζημιά [anipɔlɔjisti zimja] / **ødeleggelsene etter/forårsaket av tyfonen** **οι καταστροφές που έκανε ο τυφώνας** [i katastrɔfes pu ɔkanε ɔ tifɔnas]
ødeleggende adj. (*destruktiv, ytterst skadelig*) **ολέθριος** [ɔleθriɔs] # **αφανιστικός** [afanistikɔs] # (*destruktiv, farlig, usunn*) **φθαρτικός** [fθartikɔs] # (*skadelig, belastende*) **βλαβερός** [vlaverɔs] # (*katastrofal*) **καταστρεπτικός** [katastreptikɔs] # (*tilintetgørende, utslettende*) **εκμηδενιστικός** [ekmiðenistikɔs] # **εξοντωτικός** [eksɔndtikɔs] / **det er ødeleggende for ryktet ditt** **αυτό είναι βλαβερό για την υπόληψή σου** [aftɔ iñe vlaverɔ ja tin ipɔlipsi su] / **det vil være ødeleggende for dine interesser** **Θα βλάψει τα συμφέροντά σου** [θa vlapsi ta simfɔronda su] / **gjensidig ødeleggende** **αλληλοεξοντωτικός** [alilɔeksɔndtikɔs] # **αλληλοκτόνος** [alilɔktɔnos] / **ødeleggende innflytelse** **ολέθρια επιρροή, η** [i ɔleθria epirɔi]

ødelegger m. **ξεθεμελιωτής, ο** [ɔ kseθemiljɔtis]

ødelegges v. (*bederves, skjemmes*) **αλλοιώνω** [aljɔnɔ]

ødem n. (*tumor, hevelse*) **οίδημα, το** [tɔ iðima]

ødemark f.m. (*villmark, ensomhet*) **ερημιά, η** [i erimja] # (*ørken*) **έρημος, ο** [ɔ erimɔs] # **μοναξιά, η** [i monaksia] # (*ugjestmildt landskap, ufruktbart land*) **ερημότοπος, ο** [ɔ erimɔtɔpos] # **αφιλόξενοι τόποι** [afilɔkseni tɔpi] / **et røp i ødemarken** **φωνή βιώντος** εν τη έρημα [fɔni vɔndɔs en di erima] / **hva gjør du her ute i ødemarken?** **τι ήρθες να κάμεις σ' αυτή την ερημιά;** [ti ɔrθes na kamis safti ti erimja] / **leve ute i ødemarken** (*leve utenfor sivilisasjonen*) **ζω στην ερημιά του θεού** [zɔ stin erimja tu θeu] / **under eneveldet var Hellas en kulturell ødemark** **στα χρόνια της δικτατορίας η Ελλάδα** **ήταν πολιτιστική έρημος** [sta Xɔnia tiz dikatɔrias i elada itan polistiki erimɔs]

Ødipus gr. myt. **Οιδίποδας, ο** [ɔ iðipɔdas]

ødispuskompleks n. **οιδιπόδειο σύμπλεγμα, το** [tɔ iðipɔðiɔ simblegma]

ødsel adj. (*overdådig, ekstravagant*) **άσωτος** [asɔtos] # (*rik, overdådig, fyldig, frodig*) **άφθονος** [afθɔnos]

ødselhet f.m. (overdådighet) ασωτία, η [i asɔtia] # αφθονία, η [i afθɔnia] # (sløsing, råflosthet) σπατάλη, η [i spatali] # τρέλα, η [i trɔla]

ødselt adv. (flott, raust, rundhåndet) αφειδώς* [afidɔs]

ødslighet f.m. (forlatthet, ødemark, ensomhet) μοναξία, η [i monaksia]

ødsling f.m. (sløsing, sløseri, tap) απώλεια, η [i apɔlia] # σπατάλη, η [i spatali] # καταβρόχθιση, η [i katavrɔχθisi]

øgle f.m. (firfisle) σαύρα, η [i savra] # γουστέρα, η [i gustera] # (gresk stålorm - en øgletypen: Anguis cephalonica) σαμιαμίδι, το [tɔ samiamidi]

øgleaktig adj. σαυροειδής [savrɔidis]

øk n. (gammelt øk, krøkke, kadaver) ψοφίμι, το [tɔ psɔfimi] # παλιάλογο, το [tɔ paljalɔgo] ψωράλογο, το [tɔ psɔralɔgo]

øke v. (aksellerere) επιταχύνω [epitaçinɔ] # (sette opp farten, skynde på) ταχύνω [taçinɔ] # (sette opp, heve, utvide) αυξάνω [afksanɔ] # επαυξάνω [epafksanɔ] # (utvide, forstørre) διευρύνω [dienvrinɔ] # (heve, sette opp) ακριβαίνω [akrivnɔ] # ανεβάζω [anevazɔ] # (forsterke, doble) διπλασιάζω [diplasiazɔ] # (framheve, understreke, forsterke, intensivere) επιτείνω [epitinɔ] # (stige, vokse, gå opp) αυξάνομαι [afksanɔmɛ] # (vokse, formere seg) πληθαίνω [pliθɛnɔ] # πληθύνω [pliθinɔ] / **de nye episodene vil øke spenningen mellom våre (to) land τα νέα επεισόδια θα επιτείνουν την ένταση μεταξύ των χωρών μας** [ta nea episɔdia 9a epitinun tin ɔndasi metaksi tɔn Xrɔnɔ mas] / **det tiltaket vil øke arbeidsledigheten (det tiltaket vil føre til økt arbeidsledighet)** αυτό το μέτρο θα επιτείνει την ανεργία [aftɔ tɔ meτrɔ 9a epitini tin anerγia] / **dette øker vanskelighetene våre/forverrer problemene våre αυτό επαυξάνει τις δυσκολίες μας** [aftɔ epafksani tiz diskɔliez mas] / **Kinas befolkning øker med 50 millioner per år ο πληθυσμός της Κίνας αύξεται κατά 50 εκατομ. το χρόνο** [ɔ pliθizmɔs tis kinas afksete kata peñinda ekatomiria tɔ Xrɔnɔ] / **produksjonen økte til det femdobbelte η παραγωγή αυξήθηκε στο πενταπλάσιο** [i paraçjì afksijikɔ stɔ pendlaplasiɔ] / **øke betydningen (av) αυξάνω τη οπουδαιότητα (του)** [afksanɔ ti ɔpuðeɔtitata (tu)] / **øke farten (sette opp farten, gire opp) ανεβάζω/αυξάνω/επαυξάνω/μεγαλώνω την ταχύτητα** [anevazɔ/afksanɔ/epafksanɔ/megalɔnɔ tin daçitita] / **øke formuen sin πολλαπλασιάζω την περιουσία μου** [polaplisiazɔ tim beriusja mu] / **øke gradvis (oppjustere, sette gradvis opp, trappe opp) αυξάνω κλιμακωτά** [afksanɔ klimakɔta] / **øke i vekt/lengde/bredde αυξάνομαι σε βάρος/μήκος/πλάτος** [afksanɔmɛ se varɔs/mikɔs/platɔs] / **øke innsatsen (gjøre større anstrengelser, anstrengere seg mer) διπλασιάζω τις προσπάθειές μου** [diplasiazɔ tis prɔspatjɛz mu] : **vi skal øke innsatsevår/våre anstrengelser (vi kommer til å legge oss mer i selen)** θα διπλασιάσουμε τις προσπάθειές μας [9a diplasiásume tis prɔspatjɛz mas] / **øke inntekten (få høyere inntekt) αυξάνω το εισόδημα** [afksanɔ tɔ isɔdimma] : **jeg må få økt inntekten min πρέπει να αυξήσω το εισόδημά μου** [prɔpi na afksisɔ tɔ isɔdimma mu] : **øke inntekten sin ved å arbeide overtid αυξάνω το εισόδημα μου με υπερωρίες** [afksanɔ tɔ isɔdimma mu me iperɔriɛs] # **επαυξάνω το εισόδημά μου κάνοντας υπερωρίες** [epafksanɔ tɔ isɔdimma mu kanɔndas iperɔriɛs] / **øke og minske (heve og senke, få til å gå opp og ned)**

ανεβοκατεβάζω [anεvɔkatevazɔ] / **som kan økes** (*som kan heves*) **αυξήσιμος** [afksisimɔs] / **øke presset** **αυξάνω την πίεση** [afksanɔ tim biɛsi] / **øke produksjonen** (*få opp produksjonen*) **ανεβάζω/αυξάνω την παραγωγή** [anεvazɔ/afksanɔ tim baraqɔjɪ] / **øke på** (*tilta*) **δυναμώνω** [dinamɔnɔ] : **vinden økte på** ο αέρας δυνάμωσε [ɔ aεraz dinamɔse] : **vinden økte på utover/i lopet av natta** ο άνεμος ενισχύθηκε τη νύχτα [ɔ anemɔs anisçitikɔ ti niχta] : **vinden økte stadig på** ο αέρας δυνάμωνε συνεχάς [ɔ aεraz dinamɔne sineχas] / **øke sin innflytelse** διευρύνω την επιρροή μου [ðievrinɔ tin epiρɔi mu] / **øke sjansene/mulighetene sine** πολλαπλασιάζω τις πιθανότητές μου [pɔlaplisiazɔ tis piθanɔtitεz mu] / **øke styrken** (*til*) **αυξάνω την ισχύ (του)** [afksanɔ tin isçi (tu)] / **øke til det dobbelte** **ανέρχομαι στο διπλάσιο** [sinεχɔme stɔ diplasɔ] : **summen øker til det dobbelte** **το πόσο ανέρχεται στο διπλάσιο** [tɔ pɔsɔ anεrçete stɔ diplasɔ] / **øke turtallet** (*sette opp turtallet, sette opp farten, gi gass*) **αυξάνω τις στροφές μηχανής** [afksanɔ tis strɔfɔz miχanis] / **øke vekstraten** **επιταχύνω το ρυθμό ανάπτυξης** [epitaçinɔ tɔ riθmɔ anaptiksisi]

økenavn n. (*oppnavn, klengenavn*) **επίθετο, το** [tɔ epitikɔ] # **παρατσούκλι, το** [tɔ paratsukli] # **παρονομασία, η** [i parɔnɔmasia] # **παρωνύμιο, το** [tɔ parɔnimɔ] # **παρωνυμία, η** [i parɔnimia] # **προσωνυμία, η** [i prɔsɔnɔmia] # **επονομασία, η** [i epɔnɔmasia] # (*dagl.*) **παρανόμι, το** [tɔ paranɔmi] / **gi økenavn til** (*kalle ved økenavn*) **παρονομάζω** [parɔnɔmazɔ] # **προσονομάζω** [prɔsɔnɔmazɔ]

økende adj. (*kumulativ*) **(συσ)σωρευτικός** [(si)sɔreftikɔs] # **(oppadgående, stigende)** **αυξητικός** [afksitikɔs] # (m.) **αύξων*** [afksɔn] # (f.) **αύξουσα*** [afksusa] / **med økende fart** **με αύξουσα ταχύτητα** [me afksusa taçitita]

økning m. (*stigning, forsterking, opptrapping, pålegg, tillegg*) **αύξηση, η** [i afksisi] # **επαύξηση, η** [i εpafksisi] # (*påplusning*) **προστιθέμενο, το** [tɔ prɔstiθemeno] # (*forøkelse, tilvekst*) **προσαύξηση, η** [i prɔsaafksisi] # (*oppgang, stigning*) **ανέβασμα, το** [tɔ anεvazma] # **άνοδος, η** [i anɔðas] # (*ekspansjon, utvidelse*) **διεύρυνση, η** [i ðievrinsi] # **μεγάλωμα, το** [tɔ megalɔma] # (*oppblåsing, utbuling, oppsperring*) **διαστολή, η** [i diastɔli] # **διόγκωση, η** [i ðioŋgɔsi] / **få til økning i størrelse, antall eller dimensjon** **επιφέρω αύξηση σε μέγεθος, πλήθος ή διαστάσεις** [epifεrɔ afksisi se mejeθɔs, pliθɔs i diastasis] / **være rom for økning** (*være mulig å øke*) **είναι αυξήσιμος** [ine afksisimɔs] / **økning av seddellassen (som til enhver tid er i omløp)** **η διόγκωση του κυκλοφορούντος νομίσματος** [i ðioŋgɔsi tu kiklɔfɔrunɔs nɔmizmatɔs] / **økning i folketallet** (*befolkningsøkning*) **πολλαπλασιασμός του πληθυσμού, ο** [ɔ pɔlaplasiazmɔs tu pliθizmu] # **αύξηση του πληθυσμού** [afksisi tu pliθizmu] / **økningen i handelen mellom oss** **η διεύρυνση του εμπορίου μεταχύ μας** [i ðievrinsi tu emboriu metaksi mas] / **økning i levekostnadene** **άνοδος του τιμάρυθμου** [anɔðas tu timariθmu] / **økningen i produksjonen** **η αύξηση της παραγωγής** [i afksisi tis paraqɔjis]

økolog m. (*miljøforkjemper*) **οικολόγος, ο/η** [ɔ/i ikɔlɔgɔs]

økologi m. **οικολογία, η** [i ikɔlɔjia]

økologisk adj. (*miljøvennlig*) **οικολογικός** [ikɔlɔjikɔs] / **økologisk jordbruk** **οικολογική**

γεωργία [ikɔlɔjikɔ jεɔrɔja] / **økologiske produkter** οικολογικά προϊόντα, τα [ta ikɔnɔmɔlɔgɔs]

økonom m. (fianansekspert) οικονομολόγος, ο [ɔ ikɔnɔmɔlɔgɔs]

økonomi m. (besparelse) οικονομία, η [i ikɔnɔmia] # (finanser, ressurser, økonomi som fag) οικονομικά, τα [ta ikɔnɔmika] # (som fag) οικονομική, η [i ikɔnɔmiki] /

anvendt økonomi εφαρμασμένη οικονομική, η [i εfarmazmeni ikɔnɔmiki] / **det er god økonomi** å kjøre ting/varer av god kvalitet, selv om de er dyre είναι οικονομία ν' αγοράζει κανείς καλά, έστω κι ' ακριβά, πράγματα [iŋe ikɔnɔmia naʃɔrazi kanis kala esti ki (an) akriva pragmata] / **det går (etter hvert) bedre i gresk økonomi**

η οικονομία της Ελλάδας βρίσκεται σε ανάρρωση [i ikɔnɔmia tis εlaðaz vriskete se anarɔsi] / **ha en anstrengt økonomi** έχω μια τεταμένη οικονομία [εχɔ mja tetameni ikɔnɔmiae] : **ha god/anstrengt økonomi** (være i en god/anstrengt økonomisk situasjon/stilling) είμαι σε καλή/κακή οικονομική κατάσταση/θέση [iŋe se kali/kaki ikɔnɔmiki katastasi/θesi] /

han har dårlig økonomi σε στέκεται καλά οικονομικά [ðe stekete kalá ikɔnɔmika] / **ha en romslig økonomi** (være ganske velstående, sitte godt i det) είμαι αρκετά ευκατάστατος [iŋe arketa εfkatastatos] # **κρατιέμαι καλά** [kratjeeme kalá] / **ha god økonomi** (sitte godt i det, sitte i gode/trygge kår) έχω οικονομική άνεση [εχɔ ikɔnɔmiki anesi] # (ha god/dårlig økonomi, sitte i gode/trange kår) είμαι σε καλή/κακή οικονομική θέση [iŋe se kali/kaki ikɔnɔmiki 9esi] /

politisk økonomi (nasjonaløkonomi, statsøkonomi, sosialøkonomi, samfunnsøkonomi)

πολιτική οικονομία, η [i pɔlitiki ikɔnɔmia] / **statskontrollert økonomi**

διευθυνόμενη οικονομία, η [i ðiesfθinɔmeni ikɔnɔmia] / **studere økonomi**

σπουδάζω οικονομικά [sprudazɔ ikɔnɔmika] / **teoretisk/ren økonomi** θεωρητική οικονομική, η [i θερητικɔ ikɔnɔmiki] / **økonomien hans er elendig/i en elendig forfatning** τα οικονομικά του είναι σε άθλια κατάσταση [ta ikɔnɔmika tu iŋe se aθlia katastasi]

økonomiavdeling f.m. (lignings- og kemnerkontor, skattekontor, skattedirektorat) οικονομική

εφορία, η [i ikɔnɔmiki εfɔria]

økonomiklasse f.m. (på fly)(turistklasse) οικονομική θέση, η [i ikɔnɔmiki 9esi]

økonomisere med v. (bruke med forsiktighet) χρησιμοποιώ με οικονομία [Xrisimopio iŋe ikɔnɔmia]

økonomisering f.m. (sparing, innsparing, besparelse) εξοικονόμηση, η [i eksikɔnɔmisu]

økonomisk adj. (drøy, sparsommelig, finansiell) οικονομικός [ikɔnɔmikɔs] # (finans-, finansiell, eiendoms-) περιουσιακός [periuσiakɔs] / **av økonomiske årsaker** για λόγους οικονομίας [ja lɔgus ikɔnɔmias] / **de økonomiske forholdene** οι οικονομικές συνθήκες [i ikɔnɔmikɔs sinθikes] / **de økonomiske prognosene/utsiktene er gode** οι οικονομικές προοπτικές είναι καλές [i ikɔnɔmikɔs prɔɔptikɔs iŋe kalɔs] / **den økonomiske situasjon/stilling** η οικονομική κατάσταση [i ikɔnɔmiki katastasi] # η περιουσιαστική κατάσταση [i periuσiastiki katastasi] / **en økonomisk bil** οικονομικό αυτοκίνητο [ikɔnɔmikɔ aftɔkiñitɔ] / **jeg fikk et lite/ alvorlig økonomisk tilbakeslag** (jeg gikk på en liten/alvorlig økonomisk smell) είχα μια μικρή/σοβαρή οικονομική ατυχία [iXa mja mikri/sɔvari ikɔnɔmiki atiçja] / **landet står foran en økonomisk katastrofe** (landet står overfor økonomisk kaos) η χώρα

βρίσκεται μπροστά σε οικονομικό βάραθρο [i Xɔra vr̥iskete br̥stag se ik̥onomikɔ
varaθra] / **økonomisk bedring/vekst** οικονομική ανάρωση/ανάπτυξη [ik̥onomik*i*
anarɔsi/anaptiksi] / **økonomisk hjelp** (finansiell støtte) οικονομική ενίσχυση, η [i
ik̥onomik*i* eniçcisi] : **dere skal ikke regne med at jeg gir dere økonomisk hjelp** (dere
trenger ikke å komme til meg for å få økonomisk hjelp) μην αποβλέπετε σε μένα για
οικονομική ενίσχυση [min apɔvlepte se meña ja ik̥onomik*i* eniçcisi] / **økonomisk**
oppsving (høykonjunktur) οικονομική ακμή, η [i ik̥onomik*i* akmi] / **økonomisk**
tilbakeslag/stagnasjon (konjunkturnedgang, lavkonjunktur) οικονομική ύφεση, η [i
ik̥onomik*i* ifesi] / **økonomisk velstand** οικονομική ευημερία, η [i ik̥onomiki
evimeria] / **økonomiske problemer** : **ha økonomiske problemer** έχω οικονομικές
αναποδιές/στενοχώριες [ɛXɔ iκ̥onomikɛs anapodjɛs/stenɔXɔriɛs] # έχω οικονομικές
δυσκολίες [ɛXɔ iκ̥onomikɛs diskɔliɛs] # έχω οικονομική δυσχέρεια [ɛXɔ iκ̥onomik*i*
disçeria] : **vi har store (økonomiske) problemer** έχουμε μεγάλες/σοβαρές
δυσκολίες [ɛXume megalɛs/sɔvarez diskɔliɛs]

økopolitikk m. οικολογική πολιτική, η [i ik̥olɔjik*i* pɔlitiki]

økosystem n. οικοσύστημα, το [tɔ ik̥osistima]

øks f.m. πέλεκυς, ο [ɔ pɔlekis] # πελέκι, το [tɔ pelɛki] # **τσεκούρι, το** [tɔ tsékuri] /
bruke øksa (gå til drastiske nedskjæringer, kutte drastisk ned på (utgifter etc.))
περικόπτω δραστικά (δαπάνες κτλ.) [perikɔptɔ drastika (dapanes ke ta lipa)] / **stor**
øks πέλεκας, ο [ɔ pɔlekas]

øksehogg n. τσεκουριά, η [i tsékuria]

økumenikk m. οικουμενισμός, ο [ɔ ik̥umenizmɔs]

økumenisk adj. οικουμενικός [ik̥umenikɔs]

øl n. (form.) ζύθος, ο [ɔ zιθɔs] # (dagl.) μπίρα, η [i bira] # μπύρα, η [i bira] /
dovent øl άνοστη/μπαγιάτικη μπύρα [anɔsti/bajatiki bira] / **en kagge øl** ένα
βαρελάκι μπύρα [ɛna varelaki bira] / **en øl** μια μπίρα [mja bira] / et glass (fylt
med) øl ένα ποτήρι (γεμάτο) μπίρα [ɛna potiri (jemato) bira] / et lite/stort glass øl (et
glass øl/en halvliter) μια μικρή/μεγάλη μπίρα, η [mja mikri/megali bira] / **hva slags**
øl liker du best? τι είδος μπίρας προτιμάς; [ti iðɔz biras prɔtimas] / **jeg tok et par øl**
ήπια μερικές μπίρες [ipia merikez bires] / **kelner, to øl, takk!** γκαρσόν δυο
μπίρερς παρακαλώ [garsɔn ðjɔ bires parakalɔ] / **lyst øl** (pils) ξανθιά μπύρα, η [i
ksanθja bira] / **mørkt øl** μαύρη μπίρα [mavri bira] : **mørkt, sterkt øl** (stout)
μαύρη δυνατή μπίρα [mavri ðinati bira] / **som ligner på øl** που μοιάζει με μπίρα
[pu mjazi me bira] / **som lukter øl** (som stinker av øl) που μυρίζει μπίρα [pu mirizi
bira] / **svakt øl** (lettøl) αδύνατη/ελαφριά μπύρα, η [i aðinati/elafria bira] # (tynt
tynt øl) νερουλή μπύρα [nerulj bira]

ølaktig adj. (som ligner på øl) που μοιάζει με μπίρα [pu mjazi me bira]

øldisk m. (på puben el. ølstua) πάγκος μπιραρίας, ο [ɔ paŋgoz birarias]

ølfat n. (øltønne) κάδος ζύμωσης, ο [ɔ kaðɔz zimɔsis] # κάδος μπίρας, ο [ɔ kaðɔz biras]

ølgjær m. μαγιά μπίρας, η [i maja biras]

ølglass n. ποτήρι μπίρας, το [tɔ potiri biras]

øljekk m. (dagl. "åpner") ανοιχτήρι, το [tɔ aniXtiri]

ølmage m. (ølvom) μπάκα (ζυθοπότη), η [i baka (ziθɔpɔti)] # προκοίλι, το [tɔ prɔkili]

(iron.) στομάχα, η [i stɔmaχa] / få ølimage κάνω κοιλιά/στομάχι [kanɔ kilja/stɔmaçɪ]

ølseidel m. κύπελλο της μπύρας, το [tɔ kipɛlɔ tiz bìras]

ølselger m. (pubvert, krovert) μπιραριέρης, ο [ɔ birariɛris]

ølsort m. (ølslag) είδος μπύρας, το [tɔ ʃðɔz bìras]

ølstue f.m. μπιραρία, η [i biraria] # ταβέρνα, η [i tavɛrna] # ζυθοπωλείο, το [tɔ ziθɔpɔliɔ]

ølvom f.m. (ølimage) μπάκα (ζυθοπότη), η [i båka (ziθɔpti)] # (vom, kuleimage) κοιλάρα, η [i kilara] # κοιλιά, η [i kilja] # προκοίλι, το [tɔ prɔkili]

øm adj. (kjærlig) τρυφερός [trifærɔs] # (kjærlig, hengiven) στοργικός [stɔrjikɔs] # (kjælende, smigrende, godsnakkende) θωπευτικός [θɔpɛftikɔs] # (sår, betent, vond) επώδυνος [ερωδίνɔs] # (sår, følsom) ευαίσθητος [evɛsθitɔs] / et ømt/kjærlig blikk στοργική/τρυφερή ματιά [stɔrjiki/trifær|i matja] : ømme blikk τρυφερές ματιές [trifærɛz matjɛs] / et ømt kyss τρυφερό φιλί, το [tɔ trifærɔ fili] / et ømt punkt ευαίσθητο/λεπτό/τρωτό σημείο [evɛsθitɔ/leptɔ/trɔtɔ simiɔ] : treffe noen på et ømt punkt βρίσκω το τρωτό σημείο κάποιου [vriskɔ tɔ trɔtɔ simiɔ kapju] : unngå å treffe et ømt punkt hos noen (unngå å såre noens følelser) αποφεύγω να θίξω κάποιον στο ευαίσθητο σημείο του [apɔfɛnɔ na θiksɔ kapjɔn stɔ evɛsθitɔ simiɔ] / (med.) ømme punkter (vonde flekker) επώδυνα σημεία [ερωδίνa simia]

ømfintlig adj. (følsom) αισθαντικός [esθandikɔs] # (følsom, sensibel) ευαίσθητος [evɛsθitɔs] # ντελικάτος [delikatɔs] # τρυφερός [trifærɔs] # (mottakelig, følsom) δεκτικός [ðektikɔs] / en ømfintlig mage ντελικάτο στομάχι [delikatɔ stɔmaçɪ] / være ømfintlig (over)for έχω ευαισθησία σε [ɛχɔ evɛsθisja se] : han/hun er ømfintlig for kulde έχει ευαισθησία στο κρύο [ɛci evɛsθisja stɔ krɔjɔ] # τον/την πιάνει πολύ το κρύο [tɔn/tin pjanɔi pɔli tɔ krɔjɔ] / ømfintlig hud δελικάτο/τρυφερό δέρμα [ðelikatɔ/trifærɔ ðerma] : hun har ømfintlig hud (huden hennes blir lett irritert) το δέρμα της ερεθίζεται εύκολα [tɔ ðerma tis εreθiʒete ɛfkɔla]

ømfintlighet m. εναισθήσια, η [i εnɛsθisiɑ] # αισθαντικότητα, η [i esθandikɔtita] # (mottakelighet, følsomhet) δεκτικότητα, η [i ðektikɔtita]

ømhet f.m. (sensibilitet) τρυφεράδα, η [i triferaða] # τρυφερότητα, η [i trifærɔtita] # (hengivenhet, kjærighet) αγάπη, η [i agapi] # στοργή, η [i stɔrji] # (letthet, mildhet, svakhet) ελαφρότητα, η [i elafritita] / full av ømhet (full av hengivenhet) γεμάτος στοργή [jemetɔs stɔrji] / jeg har bare behov for litt ømhet έχω ανάγκη μόνο από τρυφερότητα [ɛχɔ anaŋgi mɔnɔ apɔ trifærɔtita] # (ømhet) στοργή, η [i stɔrji] / lengsel etter ømhet λαχτάρα για στοργή [laXtara ja stɔrji] / lengte etter ømhet αποζητώ/ποθώ στοργή [apɔzitɔ/pɔθɔ stɔrji] / se på noen med ømhet i blikket (se hengivent på noen) κοιτάζω κάποιον με αγάπη [kitazɔ kapjɔn me agapi] / søke ømhet ζητώ στοργή [zitɔ stɔrji] / underernært på ømhet λιμασμένος για στοργή [limazmɛnɔs ja stɔrji]

ømt adv. (kjærlig) αγαπημένα [agapimɛna] (kjærlig, hengiven) με αγάπη [me agapi]

ømtålig adj. (kinkig, delikat) εκλεπτυσμένος [ekleptizmɛnɔs] # ακανθώδης [akanθɔdis] # δυσχερής [ðisçeris] # (sensibel, følsom, nærtagende, hårsår) εύθικτος [ɛfθiktɔs]

(delikat, kilen) λεπτός [leptɔs] / et ømtålig emne ακανθώδες/λεπτό θέμα [akanθɔðes/leptɔ θɛma] / et ømtålig problem δυσχερές πρόβλημα [ðisçerɛs prɔvlima] / ømtålig mage λεπτεπίλεπτο/λεπτό στομάχι [leptepilɛptɔ/leptɔ stɔmaçi]

ønolog m. (vinekspert) οινολόγος, ο [i inɔlɔgɔs]

ønologi m. (vinlære) οινολογία, η [i inɔlɔgiα]

ønologisk adj. οινολογικός [inɔlɔjikɔs]

ønske n. (lyst, lengsel) επιθυμία, η [i epιθimia] # αποθυμία, η [i apɔθimia] # (pretensjon, aspirasjon, krav) βλέψη, η [i vlɛpsi] # (velsignelse) ευχή, η [i efçi] # (vilje) θέλημα, το [tɔ θɛlima] # (sterkt ønske, tørst, higen) "δίψα", η [i ðipsa] # (dagl.) τρεμούρα, η [i tremura] / brennende ønske (lidenskap, begjær, lengsel) πόθος, ο [i pɔθɔs] / det var min fars brennende ønske at jeg skulle bli lege ήταν πόθος του πατέρα μου να γίνω γιατρός [itan pɔθɔs tu patera mu na jinɔ jatris] / det var min fars ønske at jeg skulle studere jus ήταν επιθυμία/θέληση του πατέρα μου να σπουδάσω νομικά [itan epιθimia/θɛli si tu patera mu na spuðasɔ nɔmika] / et sterkt ønske σφοδρή επιθυμία [sfɔðri epιθimia] / etter eget ønske (av fri vilje, fordi jeg liker det) επειδή μου αρέσει [epiði mu arɛsi] # από προτίμηση [apɔ prɔtimisi] : jeg bor ikke her etter eget ønske, men fordi... δεν μένω εδώ επειδή μου αρέσει/ από προτίμηση αλλά... [ðen mɛno εðɔ epiði mu arɛsi/apɔ prɔtimisi ala] / etter (eget) ønske (etter behag, når det passer (meg)) κατά βούληση/προαίρεση [kata vɔli si/prɔresi] # κατά το κέφι μου [kata tɔ kɛfi mu] / etter ønske fra (etter anmodning fra) κατ' επιθυμίαν του/της... [kat epιθimian du/dis] / etterkomme noens ønsker συμμορφώνομαι με τις επιθυμίες κάποιου [simɔrfɔnɔme me tis epιθimies kapju] / ha et strekt ønske om (ønske veldig sterkt/inderlig, ville svært gjerne) λαχταρώ [laXtarɔ] / han gjør hva som helst i sitt ønske om å behage/vise velvilje (om å gjøre andre til lags) κάνει τα πάντα στην επιθυμία του να φανεί αρεστός [kaní ta pãnta stin epιθimia tu na faní arestɔs] / hun fikk ønsket sitt oppfylt έγινε η επιθυμία της [ejine i epιθimia tis] / i tråd med Deres ønske σύμφωνα με την επιθυμία σας [simfɔna me tin epιθimia sas] / jeg har ikke noe spesielt ønske (det blir det samme for meg) δεν έχω προτίμηση [ðen eXɔ prɔtimisi] : jeg har ingen spesielle ønsker (jeg er ikke kresen) δεν έχω προτιμήσεις [ðen eXɔ prɔtimisiɔs] # (jeg er ikke vanskelig) δεν είμαι δύσκολος [ðen imɛ ðis̪kɔlos] / jeg har ikke noe ønske om å bli rik δεν έχω επιθυμία να πλουτίσω [ðen eXɔ epιθimia na plurisɔ] / mine beste ønsker! τις καλύτερες ευχές μου! [tis kalit̪eres efçez mu] / oppfylle noens ønsker (tilfredsstille noens lyster) κατασιγάζω τις επιθυμίες του [katasiǥazɔ tis epιθimies tu] / oppraktige/inderlige ønsker ειλικρινείς ευχές [ilikrinis efçes] / overse noens ønske αγνοώ την επιθυμία κάποιου [aғnoɔ tin epιθimia kapju] / realisere sine ønsker πραγματοποιώ τις βλέψεις μου [pragmatopɔiɔ tiz vlɛpsiz mu] / sende sine beste lykkønskninger/ hilsner til noen απευθύνω τις καλύτερες ευχές μου σε κάποιον [apefθinɔ tis kalit̪eres efçez mu se kapjɔn] / tjenerstabben oppfylte alle våre ønsker το υπηρετικό προσωπικό ικανοποιούσε όλες μας τις επιθυμίες [tɔ ipiretikɔ prɔsɔpikɔ ikanɔpriusse ɔlez mas tis epιθimies] / uoppnåelige ønsker ανεκπλήρωτες επιθυμίες [anekplirɔt̪es epιθimies] / uttrykke et ønske εκφράζω μια επιθυμία/ευχή [ekfrazɔ mja epιθimia/efçi]

ønske v. (*savne, attrå*) **επιθυμώ** [epiθimɔ] # **αποθυμώ** [apoθimɔ] # (*ville*) **θέλω** [θélo] # (*ha lyst på*) **αγαπάω** [agapáɔ] # **αγαπώ** [agapɔ] # (*be*) **εύχομαι** [efXomai] / **alt/det eneste jeg ønsker (meg)**, er litt fred og ro το μόνο που γυρεύω είναι λίγη **ησυχία** [tɔ mɔnɔ pu jirεvɔ iŋe liji isiçia] / **De er ønsket på kontoret** (*De bes komme på kontoret*) **σας θέλουν στο γραφείο** [sas θélon stɔ ɔrafíɔ] / **det er (ikke) akkurat det jeg ønsker (δεν)** είναι ακριβώς αυτό που θέλω [(δεν) iŋe akrivɔs aftɔ pu θélo] / **et brennende ønske σφιδρή επιθυμία** [sfidri epiθimia] / **han har alt man/et menneske kan ønske seg** έχει τα ελένη του θεού [ɛci ta eleni tu θeu] : **hun hadde alt en kvinne kunne ønske seg** είχε καθετί που μπορούσε να επιθυμήσει μια γυναίκα [içe kaθeti pu bɔruſe na epiθimisi mja jinɛka] / **han ønsket at den reisa skulle ta slutt/snart var over ευχόταν να τελειώσει αυτό το ταξίδι** [efXɔtan na teliɔsi aftɔ tɔ taksisiði] / **hva mer kan man ønske seg?** τι άλλο να επιθυμήσει κανείς; [ti alɔ na epiθimite kanis] / **hva ønsker De/dere?** τι θα θέλατε; [ti tha θélate] / **hva ønsker De? (hva vil De?)** τι αγαπάτε; [ti agapate] # τι επιθυμείτε παρακαλώ; [ti epiθimite parakalɔ] / **hva ønsker fruen?** (*hva kan jeg gjøre for Dem, Frue?*) **τι αγαπάει η κυρία;** [ti agapai i kiria] / **hvordan ønsker De at de skal være?** (*hvordan vil De ha dem?*) πώς τα θέλετε; [pɔs ta θélete] / **jeg har alt jeg kan ønske meg** έχω όλα τα καλά μου [ɛXɔ ɔla ta kalɔ mɔ] / **jeg skulle ønske det ble regn i morgen!** (*jeg håper det blir regn i morgen*) είθε(ζ)/ευχόμαι/μακάρι να βρέξει αύριο! [iθe(z)/efXomai/makari na vrɛksi ɔvriɔ] # **θα θελα να βρεχε αύριο!** [tha θela na vrεçs ɔvriɔ] / **jeg skulle ønske det/alt/situasjonen var annerledes!** είθε(ζ) να ήταν διαφορετικά! [iθe(z) na ̄tan diafɔretika] / **jeg skulle ønske du hadde kommet** (*om du bare hadde kommet!*) **μακάρι να χες έρθει** [makari na çes ɛrθi] / **jeg skulle ønske jeg hadde eget hus!** (*om jeg bare hadde hatt (mitt) eget hus!*) **ας είχα δικό μου σπίτι!** [as iXa ðikɔ mu spiti] / **jeg skulle ønske jeg ikke hadde gått med på det!** είθε(ζ) να μην είχα συμφωνήσει! [iθe(z) na min iXa simfnisi] / **jeg skulle ønske jeg kunne engelsk** **μακάρι να ξερα αγγλικά!** [makari na ksera aŋglika] / **jeg skulle ønske jeg var (blitt) lege!** θα θελα να 'χα γίνει γιατρός [tha θela na Xa jini jatrɔs] / **jeg skulle ønske jeg var rik!** θα θελα να 'μουν πλούσιος [tha θela namun pluſisɔs] / **jeg skulle ønske jeg visste det!** (*jeg har ingen anelse!*) **μακάρι να ξερα!** [makari na ksera] / **jeg ønsker deg alt godt!** (*alt du måtte begjære!*) ό, τι ποθείς! [ɔ ti pɔθis] / **jeg ønsker Dem/dere god bedring** **σας εύχομαι ταχεία ανάρρωση** [sas efXomai taçia anarɔsi] : **jeg ønsket han god/snarlig bedring του ευχήθηκα ταχεία ανάρρωση** [tu efçιθika taçia anarɔsi] / **jeg ønsker ved Gud at... (Gud gi at...)** να μ' αξιώσει ο θεός να... [na maksisiɔsi ɔ θeɔz na] / **jeg ønsker å møte han** θέλω να τον ιδώ [θélo na tɔn iðɔ] / **som De ønsker** όπως αγαπάτε [ɔrɔs agapate] / **ønske noen alt godt/vondt** εύχομαι/θέλω το καλό/κακό κάποιου [efXomai/θelo tɔ kalɔ/kakɔ kɔpjɔ] / **ønske noen god reise** εύχομαι καλό ταξίδι σε κάποιον [efXomai kalɔ taksisiði se kɔpjɔn] # **(ønske noen lykke til/ønske noen hell og lykke)** εύχομαι κατευόδιο σε κάποιον [efXomai katevɔði se kɔpjɔn] : **jeg ønsker deg god reise** σου εύχομαι καλό ταξίδι [su efXomai kalɔ taksisiði] / **vi ønsker dere God Jul og Godt Nåttår!** σας ευχόμαστε Καλά Χριστούγεννα και ευτυχισμένος ο καινούργιος χρόνος! [sas efXɔmaste kala ɔristujena ke efticizmenɔs ɔ

κενυρήσ Χρωνος] / **ønske seg** (*attrå, ville ha*) ποθώ [poθɔ] : **jeg hadde alt en kvinne kunne ønske seg** είχα, τι μπορούσε γυναίκα να ποθήσει [iXa ɔti bɔruſe jinɛka na poθisi] / **ønske veldig sterkt/inderlig** (*ha et strekt ønske om*) λαχταρώ [laXtarɔ] **ønskedrøm** m. (*mitt inderligste ønske*) η πιο διακαής μου επιθυμία [i pjɔ diakaſs εpiθimia] **ønskekivist** m. ράβδος ραβδοσκοπού, η [i ravðɔz ravðɔskɔpu] / **det å gå med/lete etter vann med ønskekivist** ραβδομαντεία, η [i ravðɔmandja] # **ραβδοσκοπία, η** [i ravðɔskɔpja]

ønskelig adj. (*ønskverdig*) επιθυμητός [epiθimitɔs] # **ευκταίος** [efktɛs] # (*hensiktsmessig, formålstjenlig, tilrådelig*) σκοπιμός [skɔpimɔs] / **med all ønskelig tydelighet** (*på en måte som ikke etterlater/etterlot noen tvil*) με τρόπο που δε χωρά αμφιβολία [me trɔpɔ pu ðe Xɔra amfivɔlia] / **det er ønskelig at...** (*jeg skulle ønske at...*) είναι ευχύς έργο να... [ine efçis ergɔ na] / **det er ønskelig med noe kjennskap til engelsk i denne jobben** είναι καλό να ξέρει κανείς λίγα αγγλικά γι αυτή τη δουλειά [ine kalɔ na ksɛri kaniz ligɔ anglikɔ jafti ti ðulja] / **jeg anser det ikke som ønskelig at dere møtes** δε το θεωρώ σκόπιμο να συναντιθείτε [ðe to θeɔrɔ skɔpimo na sinandiðite]

ønskes v. (*etterspørres, søkes, være ønsket/etterspurt*) ζητέμαι [zitjɛmɛ]

ønsket adj. (*ønskverdig, ønskelig*) επιθυμητός [epiθimitɔs] / **det ønskede resultat** το επιθυμητό αποτέλεσμα [tɔ epiθimitɔ apɔtɛlezma]

ønsketenkning m. (*fromme ønsker*) ευσεβείς πόθοι, οι [i efsev̩is pɔθi]

ønskverdig adj. (*ønskelig*) επιθυμητός [epiθimitɔs] # **ευκταίος** [efktɛs]

ør adj. (*fortumlet*) ζαλισμένος [zalizmɛnɔs] # **άναυδος** [anavðɔs] # (*svimmel, ørsken, i ørske, i villelse*) αλαφρόγνωμος [alafrɔgnɔmɔs] # **αλαφρόμυαλος** [alafrɔmjaloſ] # (*omtåket, susete, uklar*) θολός [θɔlɔs] / **hun gjorde meg helt ør i hodet med skravlingen sin** με αλάλιασε με τη φλυαρία της [malaljasε me ti fliaria tis] / **jeg blir ør i hodet av bråket** το κεφάλι μου στριφογυρίζει από τη φασαρία [tɔ kefali mu strifjirizi apɔ ti fasarija] / **jeg er ør i hodet i dag** έχω θολούρα στο κεφάλι μου σήμερα [ɛXɔ θɔlura stɔ kefali mu simera]

øre n. (*anat.*) **αφτί, το** [tɔ afti] # **αυτί, το** [tɔ afti] / **det går inn gjennom det ene øret og ut gjennom det andre** από το 'να αυτί μπαίνει κι από τ' άλλο βγαίνει [apɔ tɔ na afti bɛni ki apɔ tałɔ vjɛni] / **få så ørene flagrer** ακούω τον εξάψαλμο [akɔw tɔn eksapsalmɔ] / **gi noen så ørene flagrer** (*skjelle en huden full, lese en teksten*) ψέλνω τον εξάψαλμο σε κάποιον [pselno tɔn eksapsalmɔ se kapjɔn] / **ha skarpe ører** (*ha god hørsel*) έχω καλό αυτί [ɛXɔ kalɔ afti] / **ha øre for musikk** έχω μουσικό αυτί [ɛXɔ musikɔ afti] / **han fikk så ørene flagret da han sa at...** (*han ble møtt med en storm av protester da han sa at...*) ξεσήκωσε θύελλα εναντίον του όταν είπε ότι... [ksesikɔſe θiela enantion du ɔtan ipɔ ɔti] / **holde ørene åpne** (*høre godt etter*) ανοίγω τ' αυτιά μου [anɔgɔ taftja mu] / **ikke tørr bak ørene** (*grønn, uerfarende*) άβγαλτος [avgaltɔs] : **han er ikke tørr bak ørene ennå** ακόμα δεν βγήκε/δεν έσκασε από τ αυγό [akɔma ðen vjike/ðen ɛskase apɔ tavðɔ] / **jeg er Luther øre** είμαι όλος αυτιά [ime ɔlɔs aftja] / **komme en for øre** παίρνω τ' αυτί μου [paernɔ tafti mu] # (*få greie på noe, jur. ta noe til etterretning*) λαμβάνω γνώση ενός πργάματος [lamvanɔ ūnɔsi enɔs pragmatɔs] : **det kom meg for øre at...** πήρε τ' αυτί μου ότι [pirɔ tafti mu ɔti] / **med lange/spisse**

ører με μακριά/μυτερά αυτιά [me makria/mitera aftia] / **sitte i gjeld til opp over ørene** είμαι χρεωμένος ώς τ' αυτιά [ine Xreomēnos ɔs taftja] / **som har to ører** (*binaural*) που έχει δύο αφτιά [pu ɔci ðiɔ aftja] # διώτος [ðiɔtɔs] / **skrive seg noe bak øret** (*merke seg noe, legge seg noe på minnet*) σημειώνω κάτι νοερά/στο μυαλό μου [simiɔnɔ kati noera/stɔ mjalɔ mu] / (*anat.*) **som angår begge ørene** αμφοτέρων των ώτων [amfɔtɛrɔn dɔn ɔtɔn] / **spisse ørene** (*høre godt etter, lytte intenst*) αυτιάζομαι [aftjazɔmɛ] # τεντώνω τ' αφτιά μου [tendɔnɔ taftja mu] # τεντώνω τ' αυτί [tendɔnɔ tafti] # τείνω το ους* [tiɔnɔ tɔ us] # βάζω/στήνω αυτί [vazɔ/stiɔnɔ afti] # ακούω προσεχτικά [akɔɔ prɔsextika] # ανορθώνω τ' αυτιά [anɔrθɔnɔ taftja] # (*tjuvlytte*) **κρυφακούω** [krifakɔɔ] / **trekke noen i ørene** (*dvs. gi noen en overhaling/en kraftig skrape*) **τραβώ στ' αυτιά κάποιου** [travɔ stافتja kapju] # **τραβώ τα αυτιά κάποιου** [travɔ ta aftja kapju] / **tute ørene fulle på noen** (*snakke hull i hodet på noen, gnage på det samme*) **παίρνω/τρώω/ζαλίζω τ' αυτιά κάποιου** (με κάτι) [pærnɔ/trɔɔ/zaliɔnɔ taftja kapju (me kati)] / **utstående ører** **πεταξτά αυτιά** [petaxta aftia] / **veggene har ører** οι τοίχοι έχουν αυτιά [i tɔçi ɔXun aftia] / **vende det døe øret til** (*late som en ikke hører*) **κάνω τον κουφό** [kanɔ tɔŋ gufɔ] # **κωφεύω** [kɔfɛvɔ] / **være Luther øre** (*høre godt etter*) είμαι όλος αυτιά [imɛ ɔlɔs aftja]

ore- (*høre-, hørsels-*) **του ωτός** [tu ɔtɔs] # **του αφτιού** [tu aftju] # **ωτιαίος** [ɔtjɛs] # **ωτικός** [ɔtikɔs]

oreape m. (*zool.*) (*øremaki, galago*) γαλάγος, ο [ɔ galagɔs]

orebetennelse m. (*otitt*) **ωτίτιδα η** [i ɔtitiða]

oredobb m. **σκουλαρίκι, το** [tɔ skulariki]

oredråper m.pl. (*med.*) **σταγόνες για τα αυτιά** [stagɔnez ja ta aftja]

oredøvende adj. **εκκωφαντικός** [ekɔfandikɔs] # (*dundrende, tordnende*) **βροντερός** [vrɔndrɔs] # (*bråkete, rampete, til å bli gal av*) **δαιμονισμένος** [ðemɔnizmēnɔs] / **oredøvende bråk** (*et leven uten like*) **δαιμονισμένος θόρυβος** [ðemɔnizmēnɔs θɔrivɔs] / **oredøvende jubel** **εκκωφαντικές επευφημίες** [ekɔfandikɛs εpefimies]

orefik m. (*lusing*) **ράπισμα, το** [tɔ rapizma] # **σκαμπίλι, το** [tɔ skambili] # **χαστούκι, το** [tɔ Xastuki] # (*slag i ansiktet, dask, smakk*) **κόλαφος, ο** [ɔ kɔlafɔs] # **μπάτσα, η** [i batsa] # **σφαλιάρα, η** [i sfaljara] # **φάπα, η** [i fapa] # (*overf. purk*) **μπάτσος, ο** [ɔ batsɔs] / **få en orefik** **τρώω μια φάπα (στο κεφάλι)** [trɔɔ mja fapa (stɔ kefali)] / **få noen orefiker** **τρώω σφαλιάρες** [trɔɔ sfaljares] / **gi noen en orefik** **αστράφτω ένα χαστούκι σε κάποιον** [astrafɔ ɔna Xastuki se kapjon] # **αστράφτω μια σε κάποιον** [astrafɔ mja se kapjon] # **τρίβω τ' αυτιά κάποιου** [trivɔ taftja kapju] # **δίνω σε κάποιον μια φάπα (στο κεφάλι)** [dinɔ se kapjon mja fapa (stɔ kefali)] # (*fike til/slå noen (i ansiktet)*) **σκαμπιλίζω κάποιον στο πρόσωπο** [skambilizɔ kapjon stɔ prɔsɔpo] # **σφαλιαρίζω** [sfaljariziɔ] : **jeg ga han et par orefiker** **του 'δωσα δυο σκαμπίλια** [tu ðɔsa ðjɔ skambilija] / **kinnet hans sved enda etter orefiken το μάγουλό του ακόμα έτσουζε από το σκαμπίλι** [tɔ maɔulɔ tu akɔma ɔtsuze apɔ tɔ skambili]

orefippl m. **λοβός αυτιού, ο** [ɔ lɔvɔs aftju] # **πτερύγιο αυτιού, το** [tɔ pterijɔ aftju]

oreformet adj. **ωτοειδής** [ɔtɔidis] # (*som ligner på et øre*) **που μοιάζει με αφτί** [pu

- mjazi me afti]
- øregang** m. (anat.) ακουστική οδός, η [i akustik̩i ɔðɔs]
- ørelege** m. ωτολόγος, ο [ɔ ɔtɔlɔgɔs]
- øremaki** m. (zool.) (ørreape, galago) γαλάγος, ο [ɔ galagɔs]
- øremerke** v. (sette av, reservere) διαθέτω [ðiaθetɔ] # προορίζω [prɔɔriðɔ] # (legge av, sette av, reservere) ξεχωρίζω [ksεχɔrìðɔ] / **øremerke en sum til forskning** διαθέτω/ξεχωρίζω (= βάζω κατά μέρος) ένα ποσό για έρευνες [ðiavazɔ/ksεχɔrìðɔ (vazɔ kata mèrɔs) ɛna rɔsɔ ja ɛrevnɛs] : denne summen er øremerket for forskning αυτό το ποσό προορίζεται για έρευνα [aftɔ tɔ rɔsɔ prɔɔrizete ja ɛrevna]
- øremerket** adj. αποκλειστικός [apɔklistikɔs]
- øremusling** m. (anat.) (det ytre øre unntatt øregangen) πτερύγιο(ν) του ώτος, το [tɔ pteriðɔ(n) tu ɔtɔs]
- øre-nese-hals-speialist** m. ωτορινολαρυγγολόγος, ο/η [ɔ/i ɔtɔrinɔlariŋgɔlɔfɔs]
- øroppropper** m.pl. ωτοασπίδα, η [i ɔtɔaspidɔ]
- ørering** m. (øredobb) σκουλαρίκι, το [tɔ skulariki]
- ørespeil** n. (otoskop) ωτοσκόπιο, το [tɔ ɔtɔskɔpiɔ]
- ørespesialist** m. (otolog) ωτολόγος, ο [ɔ ɔtɔlɔgɔs]
- øresykdom** n. πάθηση των αφτιών, η [i paðisi tɔn aftjɔn]
- øretivist** m. (insekt:, saksedyr, skolopender) ψαλίδα, η [i psaliða]
- øreundersøkelse** m. (otoskopi) ωτοσκόπηση, η [i ɔtɔskɔtɔpisi]
- øreverk** m. (smerter som skyldes ørebetennelse) πόνος αφτιού, ο [ɔ pɔnɔs aftiɔ] # ωταλγία, η [i ɔtaljia] / **ha øreverk** (ha vondt i øret) έχω πένο στ' αυτή [ɛXɔ pɛno st' aυtì] cstafti] : jeg har øreverk με πονάνε τ' αυτιά μου [me pɔnànɛ taftja mu]
- ørevitne** n. (jur.) αυτήκοος μάρτυς, ο/η [ɔ/i aftikɔs martis]
- ørevoks** m. κερί στ' αυτιά [keri stafτja] # κυψέλη του αυτιού, η [i kipseli tu aftju] # κυψελίδα του αυτιού, η [i kipseliða tu aftju] / **ha ørevoks** (ha voks i ørene) έχω κερί στ' αυτιά [ɛXɔ keri stafτja]
- ørken** m. έρημος, η [i ɛremɔs] # (ødemark) έρημη χώρα, η [i ɛrimi Xɔra] / **reise gjennom en ørken** περνώ μια έρεμο [pernɔ mja ɛremɔ] # ταξιδεύω μέσα από την έρημο [taksiðeūmèsa apɔ tin ɛrimɔ] / **ørkenen strakte seg hundrevis av kilometer (framover/utover)** η έρημος απλωνόταν εκατοντάδες μίλια [i ɛremɔs apɔnɔtan ekatɔndaðez milia]
- ørkenfelttog** n. εκστρατεία της ερήμου, η [i ekstratja tis erimou]
- ørkenområde** n. έκταση ερήμου, η [i ɛktasi erimu] # έρημη περιοχή, η [i ɛrimi periɔçi] / **enorme ørkenområder** τεράστιες εκτάσεις ερήμου [terasties ektasis erimu] # απέραντες περιοχές ερήμου [aperandes periɔçes erimu] / **ørkenområdene i Nord-Afrika** οι έρημες περιοχές της β. Αφρικής [i ɛrimes periɔçes tiz vɔrinis afrikis]
- ørkenvind** m. (het, tørr ørkenvind, samum) σιμούν, ο [ɔ simun]
- ørkesløs** adj. μάταιος [mæteɔs] # (unyttig, formålsløs) ἀσκοπος [askɔpɔs]
- ørkesløst** adv. (uten mål og med) ἀσκοπα [askɔpa] # ασκόπως* [askɔpɔs] / **vandre ørkesløst omkring** περιφέρομαι ασκόπως [perifèrɔme askɔpɔs]
- ørliten** adj. (veldig liten, minst) ελάχιστος [elaçistɔs] # (umerkelig, vag, svak) αδιάκριτος [adiakritɔs] # αδιόρατος [adiɔratɔs] # (bagatellmessig, uvesentlig, betydningssløs)

ασήμαντος [asimandɔs] # (bitteliten, mikroskopisk) μικροσκοπικός [mikrɔskɔpikɔs] # μικρούλης [mikrulis] # μικρούλικος [mikrulikɔs] # μικρούτσικος [mikrutsikɔs] / **en ørliten bit** (en partikkel) (ελάχιστο) μόριο, το [tɔ (elaXistɔ) mɔriɔ] # (en ørliten mengde, en ørliten dråpe) μια σταλίτσα [mja stalitsa] / **en ørliten forskjell** αδιάκριτη/ασήμαντη/αδιόρατη διαφορά, η [i aðiakriti/asimandi/aðiɔrati diafɔra] / **ørlite grann** λιγουλάκι [ligulaki] : **hun er ørlite grann bedre/sjalu είναι λιγουλάκι καλύτερα/ζηλιάρα** [ine ligulaki kalitera/ziljara] / **ørsmå støvpartikler** μικροσκοπικά μόρια σκόνης [mikrɔskɔrikɔ mɔria skɔnis]

ørn f. αετός, ο [ɔ aetɔs] # αϊτός, ο [ɔ aitɔs] / **tohodet ørn** (maktsymbol, keiserørn) δικέφαλος αετός, ο [ɔ ðikɛfalɔs aetɔs]

ørne- (ørnelignende) αέτειος [aetisɔs] # αετήσιος [aetisiɔs] # (bøyd, med ørnene) γρυπός [gripɔs]

ørnelignende adj. (ørne-) αέτειος [aetisɔs] # αετήσιος [aetisiɔs] # (bøyd, med ørnene) γρυπός [gripɔs]

ørnenese m. (krum nese, romersk nese) γαμψή μύτη, η [i gampsí miti] # γρυπή μύτη, η [i gripi miti] # αετήσια μύτη, η [i aetisiia miti]

ørnereir n. (ørnerede) αετοφωλιά, η [i aetefɔlia]

ørnunge m. (ung ørn) αετόπουλο, το [tɔ aetɔpulɔ]

ørret m. πέστροφα, η [i pestrɔfa]

ørsken adj. (ør, svimmel, i ørske, i villedse) αλαφρόγνωμος [alafrɔgnomɔs] # αλαφρόμυαλος [alafrɔmialɔs]

ørten adj. (mange, utallige) άπειροι [apiri] / **ørten grunner** (utallige grunner) άπειροι λόγοι [apiri lɔji]

øse v. αδειάζω [aðiazɔ] # (helle, slå) βάζω [vazɔ] # ρίχνω [riXnɔ] / **det øser ned** (det sprutregner) ρίχνει με το τουλούμι [rihnī me tɔ tulumi] # ρίχνει καρεκλοπόδαρα [rihnī karεklɔpɔdara] / **øse båten** (lense båten) αδειάζω νερά από βάρκα/από το κύτος πλεούμενου [aðiazɔ nerā apɔ varka/apɔ tɔ kītɔs pleumenu] : **hvis vi ikke øser båten, kommer den til å synke** αν δεν αδειάζουμαι τα νερά η βάρκα θα βουλιάζει [an ðen aðiazuma ta nerā i varka ða vuljazi]

øse f.m. (ause, sleiv) κουτάλα, η [i kutala] # (øsekhar) μαστέλο (για άδειασμα νερών), το [tɔ mastelɔ (ja aðiazma nerɔn)] # σέσουλα, η [i sesula] / **øse av** (utnytte, benytte, trekke veksler på) αντλώ από [andlɔ apɔ] : **han øste av mange kilder** αντλησε από πολλές πηγές [andlisε apɔ pɔles pijes]

øsregn n. (plaskregn, styrtregn) νεροποντή, η [i nerɔpɔndi] # ραγδαία βροχή, η [i ragðea vrɔci] # δαρτή βροχή, η [i ðartī vrɔci] # διαπεραστική βροχή [ðiaperasistikī vrɔci]

øst m. (retning) ανατολή, η [i anatɔli] / **sola står opp i øst** ο ήλιος ανατέλλει στην ανατολή [ɔ ilis anateli stin anatli]

øst- (østlig) ανατολικός [anatɔlikɔs] / **Øst-Kreta** Ανατολική Κρήτη η [i anatɔliki kriti]

øst adv. ανατολικά [anatɔlikɔ] / **skipet satte kursen rett øst** το πλοίο κατευθύνθηκε ανατολικά [tɔ pliɔ katefθinθike anatɔlikɔ] / **øst for** (østenfor, på østsiden av) ανατολοκά του/της... [anatɔlikɔ tu/tis] : **øst for Kreta** ανατολοκά της Κρήτης [anatɔlikɔ tis kriti]

- østavind** m. ανατολικός άνεμος, ο [ɔ anatɔlikɔs ənemos] # λεβάντες, ο [ɔ levandess] / **det er østavind** (*vinden/det blåser fra øst*) ο άνεμος είναι ανατολικός [ɔ ənemos ʃne anatɔlikɔs]
- østblokken** m. (*østblokklandene*) το ανατολικό μπλοκ [tɔ anatɔlikɔ bɔk]
- Østen** (geogr.) Ανατολή, η [i anatɔli] / **Det nære østen** η Εγγύς Ανατολή [i εŋgis anatɔli] / **Midtøsten** η Μέση Ανατολή [i mesi anatɔli] / **Det fjerne østen** η Απω Ανατολή [i apɔ anatɔli] / **var kona di med på turen til Det fjerne østen?** ήταν κι η γυναίκα σου στην εκδρομή της Απω Ανατολής; [i tan ki i jingka su stin ekdrɔmi tis apɔ anatɔlis]
- Østerrike** (geogr.) Αυστρία, η [i afstrija]
- Østerrike-Ungarn** (hist.) (η) Αυστρο-Ουγγαρία [i afstrɔ-υŋgaria]
- østerriker** m. (mann) Αυστριακός, ο [ɔ afstriakɔs] # (kvinne) **Αυστριακή, η** [i afstriaki]
- østerriksk** adj. αυστριακός [afstriakɔs]
- østerriksk-ungarsk** adj. αυστροουγγρικός [afstrɔuŋgrikɔs]
- østers** m. (overf. igle, borre) **στρείδι, το** [tɔ striði] # (pl.) **στρείδια** [striðia] / **rå østers** ωμά στρείδια [tɔma striðja]
- Østersjøen** (geogr.) Βαλτική, η [i valtiki] # **Βαλτική Θάλασσα, η** [i valtiki θalasa]
- Øst-Europa** geo. Ανατολική Ευρώπη, η [i antɔlikɔ evrɔpi]
- østeuropeer** m. Ανατολικοευρωπαίος, ο [ɔ anatɔlikɔevnɔpɔs] # f. Ανατολικοευρωπαία, η [i anatɔlikɔevnɔpɔsa]
- østgoter** m. Οστρογότθος, ο [ɔ ɔstrɔfɔtθɔs] # pl. οι Οστρογότθοι [i ɔstrɔfɔtθɔi]
- østgående** adj. (om tog: med kurs mot øst) κατευθυνόμενο ανατολικά [katefθiŋmene anatɔlika]
- østkant** m. (*østlige bydeler*) οι ανατολικές συνοικίες [i anatɔlikɔs sinikies] / **Londons østkant** (*East End*) οι ανατολικές συνοικίες του Λονδίνου [i anatɔlikɔs sinikies tu lɔndinu]
- østkirka** f. (*Den ortodokse kirke*) η ανατολική Εκκλησία [i anatɔlikɔ eklisia]
- østkysten** m. ανατολική ακτή, η [i anatɔlikɔ akti] / **østkysten av USA** η ανατολική ακτή των ΗΠΑ [i anatɔlikɔ akti tɔn ipa]
- østlig** adj. ανατολικός [anatɔlikɔs] / **den østlige halvkule** το ανατολικό ημισφαίριο [tɔ anatɔlikɔ imisferiɔ] / **i østlig retning** σε ανατολική κατεύθυνση [se anatɔlikɔ katɛfθiŋsi]
- østlig** adv. ανατολικά [anatɔlika]
- østover** adv. (*i østlig retning*) ανατολικά [anatɔlika] / **dra østover** τραβώ σνατολικά [travɔ anatɔlika] / **reise østover** ταξιδεύω ανατολικά [taksiðvɔ anatɔlika] / **rommet vender østover** (*er østvendt*) το δωμάτιο βλέπει ανατολικά [tɔ ðɔmatiɔ vlepi anatɔlika] / **sette kurSEN (rett) østover** κατευθύνομαι ανατολικά [katefθiŋme anatɔlika]
- øve** v. (*utøve*) **ασκώ** [askɔ] # (*øve seg i, øve opp, trenε*) **εξασκούμαι** [eksaskumε] # **γυμνάζομαι** [jimnaʒɔmε] # **κάνω εξάσκηση** [kanɔ eksaskisi] / **hvør mange timer øver du per dag?** πόσες ώρες ασκηση κάνεις την ημέρα; [pɔses ɔres askisi kanis tin imεra] / **jeg synes du øver for lite** (*jeg synes at du ikke øver nok*) **νομίζω ότι δε γυμνάζεσαι αρκετά** [nɔmizɔ ɔti ðe jimnazεs arketa] / **jeg øver på pianoet to timer**

om dagen/hver dag γυμνάζομαι/εξασκούμαι στο πιάνο δυο ώρες την ημέρα [jimnázome/eksaskúme st̄ p̄janɔ ðjɔ ɔres tin imera] / **øve innflytelse på** (ha innflytelse på) ασκώ επιρροή επί [askɔ εpirɔi (epi)] / **øve opp** (trene opp, skjerpe) τροχίζω [trɔçizɔ] / **øve opp hukommelsen sin** τροχίζω τη μνήμη μου [trɔçizɔ ti mními mu] / **øve opp tålmodigheten sin** εξασκούμαι στην υπομονή [eksaskúme stin ip̄omoni] / **øve press (mot)(legge press på)** ασκώ πίεση (σε/επί) [askɔ p̄iesi (se/epi)] / **øve seg i/på ασκούμαι σε** [askumε se] / **øve seg i å snakke engelsk** (gjøre muntligøvinger i engelsk) κάνω άσκηση στο να μιλάω αγγλικά [kanɔ askisi st̄ na milaɔ aŋglika] / **øve vold mot** (krenke, forvrente) βιάζω [vjazɔ] : **øve vold mot sin samvittighet** (gjøre noe en engrer på) βιάζω τη συνείδησή μου [vjazɔ ti sinidisi mu]

øvelse m. (praksis) άσκηση, η [i askisi] # (drill, eksersis, mil. manøver) γυμνάσια, η [i jimm̄asia] # γύμνασμα, το [t̄ j̄imnazma] # (idrettsøvelse, idrettsgren) αγώνισμα, το [t̄ aŋɔnizma] / **gjøre øvelser** (gjøre oppgaver) κάνω ασκήσεις [kanɔ askisis] / **hvilke øvelser skal du delta i?** σε ποια αγωνίσματα συμμετέχεις; [se p̄ja aŋɔnizmata simet̄çis] / **øvelse gjør mester** η άσκηση οδηγεί στην τελειότητα [i askisi ɔdij̄i st̄n deliɔtita] # (det går lettere etter hvert som en over på noe) γίνεται ευκολότερο με την εξάσκηση [jinete efskalɔterɔ me tin eksaskisi]

øvelsesfartøy n. (skoleskip) εκπαιδευτικό πλοίο, το [t̄ ekpeðeftikɔ pliɔ]

øvelsesfly n. (skolefly) εκπαιδευτικό αεροπλάνο, το [t̄ ekpeðeftikɔ aeroplano]

øverst adj. υπέρτατος [ip̄ertatos] # ύπατος [ipatɔs] # (på toppen) πάνω-πάνω [panɔ-panɔ] # (på toppen, i teten, fremst) επικεφαλής [epikefalıs] / **den øverste myndighet** η υπέρτατη αρχή [i ip̄ertati arçi] / **den øverste skuffa** το επάνω συρτάρι [t̄ epaŋɔ sirtari] / **navnet hans stod øverst på lista** τ' όνομά του ήταν επικεφαλής στον κατάλογο [t̄ew̄oma tu ʃtan epikefalıs st̄n gatalɔgo] / **ordboka ligger øverst** το λεξικό είναι πάνω-πάνω [t̄ leksikɔ ʃne panɔ-panɔ] / **sitte øverst ved bordet** (sitte ved (den øverste) bordenden) κάθομαι στην κεφαλή του τραπέζιού [kaθ̄ome stiŋ kefalı tu trap̄ezju] / **stå øverst på lista** είμαι επικεφαλής του καταλόγου [ʃme epikefalıs tu katalɔgu] : **hvem kommer til å stå øverst/på førsteplass på valglista deres?** ποιος θα είναι επικεφαλής του ψηφοδελτίου σας; [pjɔs θa ʃne epikefalıs tu psifɔðeltiu sas] / **øverst på sida** στο επάνω της σελίδας [st̄ epaŋɔ tis selid̄as] # στο πάνω μέρος της σελίδας [st̄ panɔ m̄erɔs tis selid̄as] / **øverst å veggen** στο πάνω μέρος τοίχου [st̄ panɔ m̄erɔs t̄iχu]

øverstkommanderende m. ο ανώτατος διοικητής [ɔ anɔtatoz ðiikit̄is] # (kommanderende general, feltmarskalk) αρχιστράτηγος, ο [ɔ arçistrat̄igɔs] # ύπατος αρχηγός, ο [ɔ ipatɔs arçigɔs]

øvet adj. (erfaren, rutinert, dyktig) επιδέξιος [epiðeksiɔs]

øving f.m. (praksis, trening, oppgave) άσκηση, η [i askisi] # (utøvelse, praktisering, trening) εξάσκηση, η [i eksaskisi] / **fiolin spill krever daglig øving** το βιολί θέλει καθημερινή εξάσκηση [t̄ viɔli ʃeli kaθ̄imerini eksaskisi] / **muntlige/skriftlige øvinger** προφορικές/γραφτές ασκήσεις [prɔfɔrikɛs/graft̄es askisis] / **pianospill** krever masse øving το πιάνο θέλει πολλή άσκηση [t̄ p̄janɔ ʃeli pɔli askisi]

øvingsbok f.m. (kladdebok) τετράδιο ασκήσεων, το [t̄ tetraðiɔ askiseon] / **øvingsbok i**

grammatikk βιβλίο ή τετράδιο γραμματικών ασκήσεων, το [tɔ vivlɔ i tetrɔðiɔ̄ gramatikɔ̄n askisəɔ̄n]

øvingsfartøy n. (*skoleskip*) εκπαιδευτικό πλοίο, το [tɔ ekpɛðeftikɔ̄ plɔ̄jɔ̄]

øvingsfly n. (*skolefly*) εκπαιδευτικό αεροπλάνο, το [tɔ ekpɛðeftikɔ̄ aεrɔplɔ̄nɔ̄]

øvre adj. (*over, ovenfor*) άνω* [aŋɔ̄] # (høyere) ανώτερος [anɔ̄terɔ̄s] # (toneangivende, ledende, øvre) κορυφαίος [kɔrifɛɔ̄s] / **de øvre lag av atmosfæren** τα ανώτερα στρώματα της ατμόσφαιρας [ta anɔ̄tera strɔ̄mata tis atmɔ̄sferas] / **i øvre høyre hjørne** στην επάνω/κορυφαία δεξιά γωνία [stin εραŋɔ̄/stiŋ kɔrifɛa ðeksia ғɔ̄nia] / **Øvre Egypt** η 'Ανω Αίγυπτος [i ənɔ̄ ejiptɔ̄s]

øvrig adj. (*resterende*) λοιπός [lipɔ̄s] # υπόλοιπος [ipɔ̄lipɔ̄s]

øy f.m. νησί, το [tɔ nisi] # νήσος, η [i nisɔ̄s] / **De britiske øyer** τα Βρεταννικά νησιά [ta vrɔ̄tanika nisia] / **De egeiske øyer** (*øyene i Egeerhavet*) τα νησιά του Αιγαίου [ta nisia to ejeu] / **Egeerhavet er fullt av øyer** το Αιγαίο είναι κατάσπαρτο με νησιά [tɔ ejɛɔ̄ inε katašpartɔ̄ me nisia] / **ei øde øy** ερημονήσι [erimɔ̄nisi] # ξερονήσι [kserɔ̄nisi] / **lita øy** (*holme*) νησάκι, το [tɔ nisakɔ̄] # νησίδα, η [i nisidɔ̄] / **lita øy/holme i ei elv** νησίδα ποταμού, η [i nisidɔ̄ pɔ̄tamu] # ποταμονησίδα, η [i pɔ̄tamɔ̄nisiða]

øyboer m. (*insulaner*) νησιώτης, ο [ɔ̄ nisiɔ̄tis] # f. νησιώτισσα, η [i nisiɔ̄tisa]

øyboermentalitet m. (*transsynthet*) νησιωτική νοοτροπία, η [i nisiɔ̄tiki noɔ̄trɔ̄pia]

øye n. μάτι, το [tɔ matɔ̄] # οφθαλμός, ο [ɔ̄ ɔfθalmɔ̄s] / **det/den er en fryd for øyet** (*det/den er en øyenslyst*) είναι χαρά των ματιών [inε Xara tɔ̄n matjɔ̄n] / **det onde øye** (*trolldom, forbannelse, skadelig påvirkning*) βάσκαμα, το [tɔ vɔ̄skama] # βασκανία, η [i vaskania] : **(huff), måtte du være forskånet for det onde øye!** φτου, να μη βασκαθείς! [ftu na mi vaskaθis] / **du har skjønne øyne!** έχεις πανέμορφα μάτια [ɛc̄is panemɔ̄rfa matja] / **ei jente med skeive ("mandelformede") øyne** κορίτσι με αμυγδαλωτά μάτια [kɔ̄ritsi me amigðalɔ̄ta matja] / **feste øynene/blikket på noe/noen** (*stirre ufravendt på noe/noen*) καρφώνω/κολλώ τα μάτια μου σε κάτι/κάποιον [karfɔ̄nɔ̄/kolɔ̄ ta matja mu se kapjɔ̄n] / **finstilt skrift tar på øynene** τα μικρά στοιχεία κουράζουν τα μάτια [ta mikra stiçia kurazun ta matja] / **foran alles øyne** (*i alles påsyn, midt foran øynene på dem alle*) μπροστά στα μάτια όλων [brɔ̄sta sta matja ɔ̄lon] / **funklende øyne** γυαλιστερά/λαμπερά μάτια [jalistera/lambera matja] / **følge noen med øynene** ακολουθώ κάποιον μα τα μάτια [akɔ̄luθɔ̄ kapjɔ̄n me ta matja] / **få øye på** (*skjelne, oppdag*) κιαλάρω [kialarɔ̄] # μπανίζω [banizɔ̄] # (få et glimt av) παίρνει κάποιον το μάτι μου [paŋni kapjɔ̄n tɔ̄ mati mu] # (plukke ut, peke ut) **stampråw** [stabarɔ̄] : jeg fikk øye på han med en gang τον σταμπάρισα αμέσως [tɔ̄n stabarisa amesɔ̄s] : jeg fikk øye på han på konserten/i mengden τον πήρε το μάτι μου στη συναυλία/στο πλήθος [tɔ̄n pire tɔ̄ mati mu sti sinavlia/stɔ̄ pliθɔ̄s] : jeg fikk øye på han på møtet τον μπάνισα στην συγκέντρωση [tɔ̄n banisa stin singendrisi] / **få øynene fra** αποσπώ τα μάτια μου από [apɔ̄spɔ̄ ta matja mu apɔ̄] : jeg kunne ikke få øynene fra henne δεν μπορούσα ν' αποσπάσω τα μάτια μου απ' αυτήν [ðem bɔ̄rusa napɔ̄spasɔ̄ ta matja mu apaftin] / **ha brune øyne** (være brunoyd) έχω καστανά μάτια [ɛχɔ̄ kastana matja] / **ha et blått øye** (folk. ha (fått) en blåveis)

έχω μαυρισμένο μάτι [εχω mavrizmeno mati] / **ha (kastet) sine øyne på noe** (være ute etter noe, trakte etter noe) έχω (βάλει) στο μάτι κάτι [εχω (vali) sti mati kati] / **ha smale øyne** (ha øyne smale som sprekker, være smaløyd) έχω σκιστά μάτια [εχω skista matja] / **ha øynene med seg** (være forsiktig, være observant, passe på som en smed) έχω τα μάτια μου τέσερα [εχω ta matja mu tesera] / **han trodde ikke sine egne øyne** δυσπίστουσε στα ίδια του τα μάτια [δispistuse sta idia tu ta matja] / **holde øye med** (ha/føre tilsyn med, ha oppsyn med) επιτηρώ [epitirw] # (ha under oppsikt/under observasjon) παρακολουθώ [parakoluθw] # έχω υπό παρακολούθηση [εχω ipo parakoluθisi] / **holde øynene åpne** (være på vakt, holde et vaktstid øye med) έχω τα μάτια μου άνοιχτα/δεκατέσσερα [εχω ta matja mu aniXta/δekatessera] : **hold øynene åpne!** (vær på vakt!) τα μάτια σου τέσερα! [ta matja su tesera] / **hun har grønne øyne** έχει πράσινα μάτια [εci prasina matja] / **hvor har du øynene dine?** που έχεις τα μάτια σου; [pu εcis ta matja su] / **i Guds øyne** στα μάτια του Θεού [sta matja tu Θεu] / **i lovens øyne er vi alle like** στα μάτια του νόμου είμαστε όλοι [isioi [sta matja tu nomu imaste ɔli isii]] / **i mine øyne** (etter min mening) στα μάτια μου [sta matja mu] / **ikke ha øye for noen/noe bortsett fra/med unntak av** δεν έχω μάτι για κανέναν/τίποτα εκτός από [δen εχω mati ja kanenan/tipota ektos apɔ] / **ikke lukke et øye/øynene** (ikke få/ha blund på øynene) δεν κλείνω μάτι [δen klino mati] : **jeg har ikke hatt blund på et øye i hele natt** δεν έκλεισα μάτι όλη τη νύχτα [δen εklisa mati ɔli ti niXta] / **jeg fikk ikke øynene fra henne/fra det forferdelige synet** δε μπορούσα να ξεκολλήσω τα μάτια μου από πάνω της/το μυαλό μου από το φριχ τό θέαμα [δe bɔrusa na ksekollis ta matja mu apɔ paŋo tis/tu mjalɔ mu apɔ tɔ friXtɔ θeama] / **jeg greier ikke å holde øynene åpne (av sognighet)** τα μάτια μου κλείνον (από νύστα) [ta matja mu klinun (apɔ nista)] / **jeg trodde ikke mine egne øyne** δεν πίστευα τα μάτια μου [δen pisteva ta matja mu] / **knipe sammen øynene (for å se bedre)** (myse) ζαρώνω/μισοκλείνω τα μάτια (για να δω καλύτερα) [zarɔno/misoklinɔ ta matja (ja na ðɔ kalitera)] / **lukke øynene for** (late som en ikke ser, «vende det blinde øyet til») κάνω τα στραβά μάτια [kanɔ ta strava matia] # (se gjennom fingrene med) εθελοτυφλώ [εθελtiflɔ] # κλείνω τα μάτια (μου) σε κάτι [klinɔ ta matja (mu) se kati] / **matte øyne** (et slørt blikk) άτονα/σβησμένα μάτια [atona/zvizmena matia] / **med det blotte øye με γύμνο μάτι** [me jimno mati] / **med en eksperts/en annens øyne** (gjennom en eksperts/en annens briller) μεσ' από το μάτι του επιστήμονα/κάποιου άλλου [mes apɔ tɔ mati tu epistimona/kapju alu] / **med et halvt øye** (med et raskt blikk, med én gang) με μια ματιά [me mja matia] : **du kan se med et halvt øye at...** (du forstår med én gang at) με μια ματιά καταλάβαινες ότι... [me mja matja katalavenes ɔti] / **med sine egne øyne** με τα ίδια μου τα μάτια [me ta idia mu ta matja] : **jeg vil se det med egne øyne** θέλω να το δω με τα μάτια μου [θelɔ na tɔ ðɔ me ta matja mu] / **med utstående øyne** (med.) εξόφθαλμος [eksɔfthalmɔs] # (med øynene på stilke, storøyd) γουρλομάτης [gurlomatis] # (stirrende, måpende) γουρλωτός [gurlotɔs] : **en person med utstående øyne** γουρλομάτης, ο [ɔ gurlomatis] / **med vidåpne øyne** (med øynene på stilke) με μάτια διάπλατα ανοιχτά [me matja diaplata aniXta] / **med øynene halvt igjen** κουκουλομάτης [kukulomatis]

/ **rett foran øynene på en** μπροστά στα μάτια μου [brɔstɔ̄ sta matja mu] / **se noen** rett i øynene κοιτάζω κάποιον κατάματα [kitazɔ̄ kapiɔ̄n katamata] # κοιτάζω κάποιον μέσα/ίσια στα μάτια [kitazɔ̄ kapjɔ̄n mɛsa/isiā sta matja] / **se på/undersøke** noe med et kritisk øye εξετάζω κάτι με μάτι κριτικό [eksətazɔ̄ katì me mati kritikɔ̄] / **sperre opp øynene** (måpe, gjøre store øyne) γουρλώνω τα μάτια [gurlɔ̄nɔ̄ ta matja] / **stikke grelt i øynene** (se stygg ut, grine mot en) ενοχλώ το μάτι [enɔ̄χlɔ̄ tɔ̄ mati] : **bygninger som stikker grelt i øynene** (stygge bygninger) χτίρια που ενοχλούν το μάτι [Xtiriā pu enɔ̄χlun tɔ̄ mati] / **stikke ut øynene på noen** (overf. ruinere noen) βγάζω τα μάτια κάποιου [vɔ̄zazɔ̄ ta matja kapju] / **så langt øyet rekker** όσο βλέπει το μάτι [ɔ̄sɔ̄ vlepi tɔ̄ mati] # ώς εκεί που φτάνει το μάτι [ɔ̄s ekì̄ pu ftanì̄ tɔ̄ mati] / **strålende/funklende øyne** ακτινοβόλα μάτια [aktinɔ̄vɔ̄la matia] / **trekke hatten ned i/over øynene** κατεβάζω (= χώνω) το καπέλο ώς τα μάτια μου [katevazɔ̄ (χɔ̄nɔ̄) tɔ̄ kapelɔ̄ ɔ̄s ta matja mu] / **under fire øyne** (personlig) ιδιαιτέρως [iðiæt̄erɔ̄s] / **øye for øye** (like for like, svar på tiltale) οφθαλμόν αντί οφθαλμού [ɔ̄fθalmɔ̄n andī ɔ̄fθalmu] / **øyne som er blanke av tårer** μάτια που λάμπουν από δάκρυα [matja pu l̄ambun apɔ̄ ðakria] : **øyne hennes ble fylt/sløret av tårer** τα μάτια της βούρκωσαν [ta matja tiz vyrkɔ̄san] / **øyne hennes er større enn magen** (magen blir mett før øynene) δε χορταίνει το μάτι μου [ðe Xɔ̄rtɔ̄ni tɔ̄ mati mu] / **øyne hennes lynte av sinne** τα μάτια της έλαμψαν από θυμό [ta matja tis ɛlampsan apɔ̄ 9imɔ̄] / **øyne hennes sa at...** τα μάτια της έλεγαν ότι.. [ta matja tis ɛlegan ɔ̄ti] / **øyne hennes strålte** τα μάτια της σπινθηροβολούσαν [ta matja tis spinθirɔ̄vɔ̄san] / **øyne spratt nesten ut av hodet på meg!** (jeg satt med øynene på stilker!) τα μάτια μου πετάχτηκαν έξω (από τις κόγχες τους) [ta matja mu petaXtikan ɛksɔ̄ apɔ̄ tis kɔ̄ngches tus] : **øyne holdt på å sprette ut av hodet på henne, så overrasket ble hun** τα μάτια της κόντεψαν να πεταχτούν έξω από την έκπληξη [ta matja tis kɔ̄ndepsan na petaXtun ɛksɔ̄ apɔ̄ tin ɛkpliksi] / **åpne noens øyne** ανοίγω τα μάτια κάποιου [anigɔ̄ ta matja kapju]

øyebadevann n. κολ(λ)ύριο, το [tɔ̄ kɔ̄lirio]

øyebank m. τράπεζα ματιών, η [i trapeza matjɔ̄n]

øyeblikk n. στιγμή, η [i stigmi] / **akkurat i det øyeblikket** εκείνη ακριβώς τη στιγμή [ekini akrivɔ̄s ti stigmi] / **bare et øyeblikk!** μια στιγμή, παρακαλώ [mja stigmi parakalɔ̄] / **det ble/oppsto et øyeblikks stillhet** έγινε σιωπή για μια στιγμή [ejine siɔ̄pi ja mja stigmi] / **det er et stort øyeblikk for oss** είναι μεγάλη τιγμή για μας [inè megalì stigmi ja mas] / **det hele var gjort på et øyeblikk** όλα έγιναν σε μια στιγμή [ɔ̄la ejinan se mja stig mi] / **det psykologiske øyeblikk** (det rette øyeblikk) η σωστή ψυχολογική στιγμή [i sɔ̄sti psiXɔ̄lojiki stigmi] / **det store øyeblikk er/var kommet** ήρθε η μεγάλη ώρα [irθe i megalì ɔ̄ra] / **dette er ikke (det rette)** øyeblikket for (noe/å gjøre noe) δεν είναι στιγμή για [ðen inè stigmi ja] / **et lite øyeblikk** λεπτάκι, το [tɔ̄ leptaki] # στιγμούλα, η [i stigmula] : **et lite øyeblikk!** μια στιγμούλα! [mja stigmula] # **ένα λεπτάκι!** [ena leptaki] / **et øyeblikk!** μια στιγμή! [mja stigmi] # **μια λεπτό!** [mja leptɔ̄] / **et øyeblikks rådløshet** μια στιγμή αμηχανίας [mja stigmi amiXanias] / **et øyeblikks ubesluttsomhet/betenkning/nøling** στιγμαία αναποφασιστικότητα [stigmæa anapɔ̄fasistikɔ̄tita] / **for hvert øyeblikk**

(som gikk) με την κάθε στιγμή που περνούσε [me tin kάthε stigmi pu pernύse] : **levenet ble kraftigere for hvert øyeblikk** ο θόρυβος δυνάμωσε με την κάθε στιγμή που περνούσε [ɔ θɔrividɔz ðinamɔse mɔ tin kάthε stigmi pu pernύse] / **for øyeblikket** (nå, (nå) for tiden) για την ώρα [ja tin ώra] # προς το παρόν [prɔs tɔ parɔn] # (i øyeblikket, i dette øyeblikk, akkurat nå) αυτή τη στιγμή [afti ti stigmi] : **det holder for øyeblikket** αυτό φτάνει για την ώρα [aftώ ftani ja tin ώra] / **fra det ene øyeblikket til det andre** (i løpet av svært kort tid, omgående) από τη μια στιγμή στην άλλη [apɔ ti mja stigmi stin άli] / **fra det øyeblikket da...** από τη στιγμή που [apώ ti stigmi pu] / **fra første øyeblikk** (fra första stund) με την πρώτη ματιά [me tim brώtì matja] : **jeg likte han fra første øyeblikk** τον συμπάθησα με την πρώτη ματιά [tόn simbaθisa mε tim brώtì matja] / **hvert øyeblikk (nå)** από στιγμή σε στιγμή [apώ stigmi se stigmi] : **vi venter han/henne hvert øyeblikk** τον/την περιμένουμε από στιγμή σε στιγμή [tόn/tin pεrimέnume apώ stigmi se stigmi] / **i det ene øyeblikket..., i det neste** τη μια (στιγμή)... την άλλη [ti mja (stigmi)... tin άli] (noen ganger... andre ganger, av og til....av og til) πότε... πότε [pώte...pώte] : **for et utsabilt vær - i det ene øyeblikket regnvær, i det neste klar himmel!** τι ἀστατος καιρός, τη μια (στιγμή) βρόχη/βροχερός, την άλλη ξαστεριά/καλός [ti άstata kerόs, ti mja (stigmi) vrόci/vrόcerόs tin άli ksasteria/kalόs] : **i det ene øyeblikket er han hyggelig, i det neste vemmelig** τη μια είναι γλυκός και την άλλη κακός [ti mja ίne glikόs ke tin άli kakόs] : **i det ene øyeblikket skjeller han henne ut, i neste øyeblikk roser han henne** πότε την βρίζει και πότε την εξυψώνει [pώte tim vrίzi ke pώte tin eksipsόni] / **i det øyeblikket jeg så han, visste jeg at...** αμέσως μόλις τον είδα κατάλαβα τι... [amέsoz mόlis tόn ίda kataλava ώti] / **i det rette øyeblikk** στην κατάλληλη στιγμή [stiή gataλili stigmi] # (til rett tid) **στον κατάλληλο χρόνο** [stόn gataλilɔ Xόno] # τη σωστή στιγμή [ti sόst*ή* stigmi] / **i det øyeblikket εκείνη τη στιγμή** [ekίni ti stigmi] : **i det øyeblikket jeg så han** (akkurat da jeg fikk øye på han) τη στιγμή που τον είδα [ti stigmi pu tόn ίda] / **i dette øyeblikk** (akkurat nå) αυτή τη στιγμή [afti ti stigmi] : **i det/dette øyeblikket** (på det/dette tidspunktet, da) σ' αυτό το σημείο [saftώ tɔ simήp] / **i et forvirret øyeblikk** (i et anfall av sinnsforvirring) σε μια στιγμή διαλείψεως [se mja stigmi δialipseώs] / **i et ubeleilig øyeblikk** σε μια άκερη στιγμή [se mja άkeri stigmi] / **i et øyeblikks ubetenksomhet** (i et uoppmerksomt øyeblikk) σε μια στιγμή απερισκεψιας [se mja stigmi apέriskepsias] # σε μια στιγμή απροσεξίας [se mja stigmi aprέseksias] / **i samme øyeblikk** (øyeblikkelig, straks, med en gang, med det samme, på flekken) αυτοστιγμεί [aftώstigmi] / **i øyeblikkets begeistring/oppfisselse πάνω στον ενθουσιασμό της στιγμής** [pάno tόn εnθusiazmό tis stigmis] / **ikke et øyeblikk ούτε για μια στιγμή** [utέ ja mja stigmi] / **jeg har ikke et øyeblikk for meg selv** (jeg er ikke alene et øyeblikk) δεν έχω ούτε στιγμή δική μου [ðen έci utέ stigmi δiki mu] / **jeg trodde et øyeblikk at...** για μια στιγμή νόμισα ότι... [ja mja stigmi νomisa ώti] / (psykol.:) **lyse øyeblikk** φωτεινά διαλείμματα [fώtina δialimata] / **om et øyeblikk σ' ένα λεπτό** [sέna leptώ] # (folk. om et par strakser) σε λίγες στιγμές [se lijes stigmes] : **jeg kommer (til dere) om et øyeblikk θ' ασχοληθώ μαζί σας σ' ένα λεπτό** [θasXόliθώ mazi sas sέna leptώ] : **jeg kommer/er tilbake om et øyeblikk θα επιστρέψω σε μια στιγμή** [θa epistrepsώ se mja stigmi] / **på et øyeblikk (på et**

blunk, i løpet av null komma null, før en vet ordet av det) στο ἀψε – σβύσε [stɔ̄ apse sv̄ise]

στο λεπτό [stɔ̄ leptɔ̄] # στο πι και φι [stɔ̄ pi ke fi] : **hun gjorde seg klar på et øyeblikk ετοιμάστηκε στο ἀψε – σβύσε** [etimastike stɔ̄ apse zv̄ise] / **sannhetens øyeblikk η ώρα της αλήθειας** [i ɔ̄ra tis al̄thias] / **siste øyeblikk η ἐσχατη ώρα** [i esχati ɔ̄ra] / **uten et øyeblikks pusterom χωρίς στιγμής αναπαμό** [χɔ̄ris stigmis anapamɔ̄] # **χωρίς στιγμής ανάπαυλα** [χɔ̄ris stigmis anapavla] / **vent et øyeblikk!** περίμενε μια στιγμή! [perimene mja stigmi] / **øynene hennes falt på meg τα μάτια της** έπεσαν πάνω μου [ta matja tis ɔ̄pesan p̄anɔ̄ mu]

øyeblikkelig adj. (*plutselig*) ακαριαίος [akariɔ̄s] # (med en gang, straks, omgående)

άμεσος [am̄esɔ̄s] # στιγμιαίος [stigmiɔ̄s] / **døden inntraff øyeblikkelig ο θάνατος ύπηρξε ακαριαίος** [ɔ̄ thanatos ipirkse akariɔ̄s] / **øyeblikkelig behov** άμεση ανάγκη, η [i am̄esi an̄angi] : **ha øyeblikkelig behov for hjelp** (*trenge øyeblikkelig hjelp*) **έχω** άμεση ανάγκη βοηθείας [ɛχɔ̄ am̄esi an̄angi vɔ̄iθias]

øyeblikkelig adv. (*straks, med en gang*) αμέσως [am̄esɔ̄s] # **σύντομα** [sind̄oma] #

αυτή τη στιγμή [afti ti stigmi] # (i samme øyeblikk, straks, med en gang, med det samme, på flekken) **αυτοστιγμεί** [aftostigmi] # **αυθωρεί*** [afθɔ̄ri] # **τάχιστα** [taçista] # (som et skudd, som ei kule) **σαν βολίδα** [sam vɔ̄liða] # **αστραπιά** [astrapjɔ̄a] / **jeg kommer som et skudd** (*øyeblikkelig*) **έρχομαι σαν βολίδα** [erχ̄ome san vɔ̄liða] # **έρχομαι αστραπιά** [erχ̄ome astrapjɔ̄a] / **jeg kommer til Dem/dere**

øyeblikkelig θα είμαι σύντομα μαζί σας [θa im̄e sind̄oma mazi sas]

øyeblikksbilde n. (*snapshot*) στιγμιότυπο, το [tɔ̄ stigm̄jɔ̄tipɔ̄] # **ενσταντανέ, το** [tɔ̄ enstandané]

øyeeple n. βολβός (ματιού), ο [ɔ̄ vɔ̄lvɔ̄z (matjū)]

øyeglass n. (*med.)(glass til skylling av øyet*) νεφροειδές δοχείο οφθαλμολόγου, το [tɔ̄ nefrɔ̄iðez ðɔ̄çjɔ̄ ɔfθalmɔ̄lɔ̄gū]

øyegugge m. (*gul gugge, gørr på øyet etter sovn, også kalt sovetroll*) τσίμπλα, η [i tsimbla]

øyekast n. (*blikk*) βλέμμα, η [i vl̄ema] # **ματιά, η** [i matja] / **et misbilligende øyekast** βλέμμα αποδοκιμασίας [vl̄ema apɔ̄dɔ̄kimasiɔ̄s] / **et stygt øyekast** μια κακή ματιά [mja kak̄i matja] / **et strengt øyekast** άγριο βλέμμα [aγriɔ̄ vl̄ema] / **hun sendte meg et sjenert øyekast** (hun så blygt på meg) μου 'ριξε μια δειλή ματιά [mu riksə mja ðili matja] / **ved første øyekast ser problemet lett ut, men** εκ πρώτης όψεως το πρόβλημα φαίνεται εύκολα αλλά [ek prɔ̄tis ɔ̄psesə tɔ̄ prɔ̄vlima feñete ɔ̄fkɔ̄la ala]

øyekrok m. (*øyekrik*) κόχη του ματιού, η [i kɔ̄ci tu matjū]

øyemål n. : **ta noe/avstanden på øyemål** (*bedømme noe/avstanden med øyet*) μετρώ κάτι/την απόσταση με το μάτι [metrɔ̄ kat̄i/tin apɔ̄stasi me tɔ̄ mat̄i]

øy(e(n)- οφθαλμικός [ɔfθalmikɔ̄s]

øy(e(n)bryn n. φρύδι, το [tɔ̄ friði] # **ματόφρυδο, το** [tɔ̄ matɔ̄friðɔ̄] / **buete øyenbrym**

καμπυλωτά φρύδια [kambilɔ̄ta friðja] / **buskete øyenbrym** παχιά φρύδια [paça friðja] # δασύτριχα φρύδια [ðasitriXa friðja] # (utstående/framspringende øyenbrym) φρύδια που εξέχουν [friðja pu eksɔ̄Xun] # **προεξέχοντα φρύδια** [prɔ̄eksɔ̄Xanda friðja]

øy(e(n)brynsblyant m. **κραγιόνι για τα φρύδια, το** [tɔ̄ krajɔ̄ni ja ta friðja]

øy(e(n)dråper m.pl. **σταγόνες για τα μάτια** [stagɔ̄nez ja ta matja]

- øye(n)hule** f.m. κόγχη των ματιών, η [i kɔŋci tɔn matjɔn]
- øye(n)hår** n. τσίνορο, το [tɔ tsinɔrɔ]
- øye(n)klinikk** m. οφθαλμιατρείο, το [tɔ ɔfθalmiatrɔjɔ]
- øye(n)lege** m. οφθαλμίατρος, ο/η [ɔ/i ɔfθalmiatrɔs] # (optiker) οφθαλμολόγος, ο [ɔ ɔfθalmɔlɔgɔs]
- øye(n)lokk** n. βλέφαρο, το [tɔ vlεfarɔ] # ματόφυλλο, το [tɔ matɔfilɔ]
- øye(n)skygge** m. σκιά για τα μάτια, η [i skia ja ta matja] # σκιά ματιών, η [i skia matjɔn]
- øye(n)smerte** m. (sviende øyne) ματόπονος, ο [ɔ matɔponɔs]
- øye(n)sten** m. (yndling) (mann) καμάρι (καποιού), το [tɔ kamari (kapju)] # (kvinne) κόρη οφθαλμού (καποιού), η [i kɔri ɔfθalmu (kapju)] / min øyensten! καμάρι μου! [kamari mu] # κόρη μου οφθαλμού! [kɔri mu ɔfθalmu] : hun er min øyensten (hun er min yndling) είναι/την έχω σαν τα μάτια μου [inε/tin εχɔ san da matja mu]
- øye(n)stikker** m. έντομο σαλταμπίκος, το [tɔ ɛndɔmɔ saltambikɔs]
- øye(n)sykdom** m. πάθηση των ματιών, η [i paθisi tɔn matjɔn] # (øyenbetennelse, oftalmi) οφθαλμία, η [i ɔfθalmia] # οφθαλμοπάθεια, η [i ɔfθalmɔpæθia] / læren om øyesykdommer (oftalmologi) οφθαλμιατρική, η [i ɔfθalmiatrikɔj] # οφθαλμολογία, η [i ɔfθalmɔlɔgia]
- øye(n)vippe** m. (øye(n)hår) ματόκλαδο, το [tɔ matɔklaðɔ] # ματοτσίνορο, το [tɔ matɔtsinɔrɔ] # βλεφαρίδα, η [i vlεfaridɔ] # τσίνορο, το [tɔ tsinɔrɔ] / mørke/ svarte øyenvipper μαύρα ματόκλαδα [mavra matɔklaða]
- øye(n)vitne** n. (sannhetsvitne) αυτόπτης, ο [ɔ aftɔptis] # αυτόπτης μάρτυρας, ο [ɔ aftɔptiz martiras] # αυτόπτης μάρτυρις, ο/η [ɔ aftɔptiz martis]
- øyensynlig** adj. (klar, tydelig) προφανής [prɔfanis] # (angivelig, øyensynlig) προσχηματικός [prɔsçimatikɔs]
- øyentjener** m. (overdrevent arbeidssom eller effektiv tjener) υπερβολικά εργατικός ή δραστήριος δουλευταράς, ο [ɔ ipεrvɔlikɔ εrgatikɔ i ðrastiriɔz ðuleftaras]
- øygruppe** f.m. σύμπλεγμα νήσων, το [tɔ simblegma niɔsn]
- øyklima** m. (insulært klima) νησιωτικό κλίμα, το [tɔ nisiotikɔ klima]
- øyne** v. (se, skjelne) διακρίνω [diakrīnɔ]

Å

- å! interj. (ah!) ω [ɔ]
- å ja! interj. α ναι! [a nɔ!] / å ja! jeg må ikke glemme potetene α ναι! Δεν πρέπει να ξεχάσω τις πατάτες [a nɔ! ðen prɔpri na kseΧasɔ tis patates]
- å nei! interj. (å herregud! å jøss!) έλα δα [ɛla ða]
- åger m. (det å ta for høy rente eller pris) τοκογλυφία, η [i tɔkɔglifia]
- ågerkar m. (ågrer) αισχροκερδής, ο [ɔ esΧrɔkerdɔs] # (utsuger) τοκογλύφος, ο [ɔ tɔkɔglifɔs] / se til at du ikke faller i klørne på ågerkarer κοίτα μην πέσεις στα νύχια τοκογλύφων [kità min pèsis sta niçà tɔkɔglifɔn]
- ågerpris m. ((det å ta) overpris; profitering, ublu pris, blodpris) αισχροκέρδεια, η [i

εσχρέκερδια] / **ta ågerpris** αισχροκερδώ [esχrɔkɛrðɔ]

ågerrente f.m. τοκογλυφτικό επιτόκιο, το [tɔ tɔkɔgliftikɔ epitɔkio]

ågrer m. (ågerkar) αισχροκερδής, ο [ɔ esχrɔkerd̥is]

åk n. ζυγός, ο [ɔ zιgɔs] / en tyranos åk ο ζυγός ενός τυράννου [ɔ zιgɔs enɔs tiranu] / kaste av seg åket πετάω το ζυγό [petɔtɔ zιgɔ] / under tyrkernes åk (under tyrkereåket) υπό τον ζυγό των Τούρκων [ipɔ tɔn zιgɔ tɔn dyrkon]

åker m. αγρός*, ο [ɔ agrɔs] # (dyrket mark, jorde) χωράφι, το [tɔ Xɔrafɔ] # (teig, jordstykke, jordflekk, bed) βραγιά, η [i vraja] / arbeide på åkeren/på markene δουλεύω στα χωράφια [ðulɛvɔ sta Xɔrafja] / en åker med selleri μια βραγιά με σέλινο [mja vraja me selenɔ] / åkeren er gjengrodd med busker το χωράφι έγινε λόγιος [tɔ Xɔrafɔ ɛjinɛ lɔnjɔs] / åkeren er usådd το χωράφι είναι άσπαρτο [tɔ Xɔrafɔ jinɛ aspartɔ]

åkermåne m. (bot.) αγριμονία, η [i agrimɔnia] # ασπροζάκη, το [tɔ asprɔzaki]

åkerreddik m. (bot. Raphnaus raphanistrum) ραφανίδα, η [i rafaniða]

åkersennep m. (bot. Sinapsis arvensis) λαψάνα, η [i lapsana]

ål m. χέλι, το [tɔ çeli] / være glatt som en ål/åleglatt (ξε)γλιστρώ σα χέλι [(ksε)glistrɔ sa çeli]

åle seg v. (bukte seg, sno seg, gli) γλιστρώ [glistrɔ] / åle seg fram (sno seg fram, bane seg vei) ελίσσομαι [elisɔmɔ] : han klarte å åle seg fram innimellom bilene κατάφερε να ελιχτεί ανάμεσα στ' αυτοκίνητα [katafere na eliXti anamesa ta aftɔkiñta] : ormen ålte seg bortover i graset το φίδι γλίστρησε ανάμεσα στα χορτάρια [tɔ fidi glistrise anamesa sta Xɔrtaria]

åletrang adj. (veldig trang/tettsittende) πολύ εφαρμοστός [poli εfarmɔstɔs] # κολλητός [kolitɔs] / en åletrang kjole κολλητό/πολύ εφαρμοστό φόρεμα [kolitɔ/poli εfarmɔstɔ fɔremma]

åme m. (larve, mark, kålorm) κάμπια, η [i kɔmbia]

ånd f.m. (overnaturlig vesen, spøkelse) πνεύμα, το [tɔ pnɛvma] # (demon) δαιμόνιο, το [tɔ ðemɔniɔ] # στοιχείο, το [tɔ stiçɔ] # τζίνι, το [tɔ dzini] / Den hellige ånd το Αγιο Πνεύμα [tɔ ajɔ pnɛvma] / en ond ånd κακό πνεύμα, το [tɔ kakɔ pnɛvma] # (demon, vette) δαίμονος, ο [ɔ ðemɔnɔs] # (smådjævel, liten djevel, busemann) δαιμονικό, το [tɔ ðemɔnikɔ] # (listig, slu ånd = Belial) πονηρό πνεύμα, το [tɔ pɔnirɔ pnɛvma] # Βελίαλ [veljal] # Βελίαρ [veliar] / ens gode/onde ånd (en person/et vesen som har god/dårlig innflytelse på en) ο καλός/κακός μου δαίμονας [ɔ kalɔz/kakɔz mu ðemɔnas] / immaterielle ånder ασώματα πνεύματα [asɔmata pnɛvmata] / lovens ånd το πνεύμα του νόμου [tɔ pnɛvma tu nɔmu] / oppgi ånden (utånde, dra sitt site sukk) εκπνέω [ekpnɛɔ] # παραδίνω το πνεύμα [paraðinɔ tɔ pnɛvma] / salige er de fattige i ånden (Matt 5.3) μακάριοι οι πτωχοί τω πνεύματι* [makarii i ptɔçi tɔ pnɛvmati] / ånden er villig, men kjødet er skrøpelig (Matt. 26.41) το μεν πνεύμα πρόθυμον η δε σαρξ ασθενής* [tɔ men pnɛvma prɔθimɔn i δe sarks asθenis]

ånde m. (pust) αναπνοή, η [i anapnɔi] # πνοή, η [i pnɔi] # χνώτο, το [tɔ Xnɔtɔ] # χνώτα, τα [ta Xnɔta] / dårlig ånde δύσοσμη αναπνοή, η [i ðisɔzm̥i anapnɔi] # (med.: halitose) δυσοσμία του στόματος, η [i ðisɔzm̥ia tu stɔmatɔs] : hun har dårlig ånde μυρίζει η αναπνοή της [mirizi i anapnɔi tis]

- åndedrag** n. (*det å puste, pust*) αναπνοή, η [i anapnoi] / **ta et djupt åndedrag** (*trekke pusten djupt*) παίρνω βαθιά αναπνοή [pærnɔ vaθja anapnoi] / **til mitt siste åndedrag** (*helt til jeg dør*) ώς την τελευταία μου πνοή [ɔs tin delefstxa mu pnoi]
åndedrett n. (*pust*) αναπνοή, η [i anapnoi] # ανάσα, η [i anasa] # ανασαμός, ο [ɔ anasamɔs] / **et jevnt og rolig åndedrett** (*jevn/regelmessig pust*) κανονική αναπνοή [kanɔniki anapnoi] / **kunstig åndedrett** τεχνητή αναπνοή, η [i teχnitɔ anapnoi] : **etter en times kunstig åndedrett våknet han** ύστερα από μιας ώρας τεχνητή αναπνοή ζωντάνεψε [iستera apɔ mjas ɔras teχnitɔ anapnoi zɔndanepse] / **uregelmessig åndedrett** (*ujevn pust*) ακανόνιστη αναπνοή, η [i akanɔnisti anapnoi]
- åndedretts-** (*puste-*) αναπνευστικός [anapnefstikɔs]
åndedrettsorgan n.pl. αναπνευστικά όργανα, τα [ta anapnefstika ɔrgana]
åndedrettssystem n. αναπνευστικό σύστημα, το [tɔ anapnefstikɔ sistima]
åndelig adj. (*mental, sjelelig*) διανοητικός [dianɔtitikɔs] # πνευματικός [pnevmatikɔs] / **hans åndelige arvtager** ο πνευματικός του διάδοχος [ɔ pnevmatikɔs tu diaðɔχos]
/ **åndelig belastning, utmattelse eller trøtthet** διανοητική υπερένταση/κόπωση, η [i dianɔtitiki iperendasi/kɔpɔsi] / **åndelig isolasjon** (*tilbaketrukket tilværelse*) πνευματική αλλοτρίωση, η [i pnevmatiki alɔtriɔsi] / **åndelig makt/kraft** (*åndskraft*) πνευματική εξουσία, η [i pnevmatiki eksusia] / **åndelig opploftelse** (*oppbyggelse*) πνευματική μεταρσίωση [pnevmatiki metarsisi] / **åndelig sentrum** (*lærdomssete, universitet*) πνευματικό ίδρυμα, το [tɔ pnevmatikɔ iðrima] / **åndelige interesser** πνευματικά ενδιαφέροντα, τα [ta pnevmatika endiafærɔnda]
- åndeliggjøre** v. πνευματοποιώ [pnevmatɔriɔ]
åndeliggjøring f.m. πνευματοποίηση [pnevmatɔriisi]
åndeløs adj. ξέπνοος [ksεprnoɔs] # με κομμένη ανάσα [me kumeni anasa] / **lytte til noen i åndeløs spenning/aktpågivenhet** ακούω κάποιον με κομμένη αναπνοή [akɔ kapɔjɔn me kumeni anapnoi]
åndemanner m. νεκρομαντής, ο [ɔ nekrɔmandis]
åndemaning f.m. (*nekromanti*) νεκρομαντεία, η [i nekrɔmandia]
åndenød n. (*med.*) (*pustebesvær*) δύσπνοια, η [i ðispnia]
åndeutdriver m. εξορκιστής, ο [ɔ eksɔrkistis]
åndfull adj. (*vittig*) πνευματώδης [pnevmatɔðis] # (spirituell, åndrik) όλο πνεύμα [ɔlo pnevma] # (*vittig, begavet, skarp, intelligent*) ευθυής [efθiis] / **en åndfull samtale συζήτηση όλο πνεύμα** [sizitisi ɔlo pnevma]
åndsarbeid n. (*tankearbeit, intellektuelt arbeid*) πνευματική δουλειά, η [i pnevmatiki ɔulja]
åndsarbeider m. εργάτης του πνεύματος, ο [ɔ ergatis tu pnevmatɔs] # f. εργάτρια του πνεύματος, η [i ergatris tu pnevmatɔs]
åndsevner m.pl. (*intellektuelle evner, sjelsevner, mental styrke*) διανοητική ικανότητα, η [dianɔtitiki ikanɔtita] # πνευματικές δυνάμεις, οι [i pnevmatikez ðinamis] # πνευματικά χαρίσματα, τα [ta pnevmatika Xarizmata] # νοητικές λειτουργίες, οι [i noitikez liturjiɛs] / **hans/hennes åndsevner** οι διανοητικές του/της λειτουργίες [i dianɔtitikɔs tu/tiz liturjiɛs]
åndsfattig adj. (*tom, innholdsløs*) κενός [kenɔs]
åndsfattig adj. (*bløtaktig, sentimental*) γλυκανάλατος [glikanalatos] / **en åndsfattig**

- person** γλυκανάλατο πρόσωπο [glikanalatō prɔsɔpō]
- åndsforlatthet** f.m. (åndløshet, tomhet) κενότητα, η [i kenōtita]
- åndsfortærende** adj. (litt.)(fordummende) ψυχοκτόνος [psiχoktɔnɔs] # ψυχοφθόρος [psiχofθɔrɔs]
- åndsfraværende** adj. (distré) απρόσεκτος [aprɔsεktɔs] # αφηρημένος [afirimɛnɔs] # αφαιρεμένος [afearemɛnɔs] # ανήσυχος [anisiχɔs] # (glemsk, distré) ξεχασιάρης [ksεχazjarīs] # (opptatt av egne tanker, fordypet i tanker, tankefull) απασχολημένος [apasχɔlimɛnɔs] / **gamle mennesker er litt åndsfraværende** οι γέροι είναι λιγάκι ξεχασιάρηδες [i jeri iŋe liqaki ksεχazjarīdes] / **han virket åndsfraværende** μου φάνηκε αφηρημένος [mu fanike afirimɛnɔs] / **med en åndsfraværende mine** (med et åndsfraværenbde ansiktsuttrykk) με ανήσυχο ύφος [me anisiχo ifɔs] / **sitte taus og åndsfraværende/i egne tanker** κάθομαι σιωπηλός και αφηρημένος [kaθɔme siɔpilɔs ke afirimɛnɔs]
- åndsfraværende** adv. με αφηρημάδα [me afirimad̄a] # αφηρημένα [afirimena] # αφαιρεμένα [afearemɛna] # (mekanisk) μηχανικά [miχanika] / **være åndsfraværende** (være distré, være langt borte) είμαι αφηρημένος [ime afirimɛnɔs]
- åndsfraværenhet** m. (distraksjon, uoppmerksomhet) αφηρημάδα, η [i afirimad̄a] # ξεχασία, η [i ksεχasia]
- åndsfrihet** m. (rett til å hevde egne meninger) ελευθερία γνώμης/κριτικής, η [i elefθeria gnɔmis/kritikis]
- åndsfinsk** adj. ακμαίος [akmɔs] / **han var åndsfinsk helt til det siste** είχε τις δυνάμεις του μέχρι τέλους [içe tiz dinamis tu meχri tɔlus]
- åndskraft** f.m. (åndelig kraft) πνευματική εξουσία, η [i pnevmatiki eksusia] # δύναμη, η [i dinami]
- åndsliv** n. πνευματική ζωή, η [i pnevmatiki zōi] / **gresk åndsliv** η πνευματική ζωή της Ελλάδας [i pnevmatiki zōi tis eladās]
- åndsnærværelse** f.m. (åndsnærvær) ετοιμότητα, η [i etimɔtita] # (kvikk oppfatningsevne, slagferdighet, munnrapphet) ετοιμολογία, η [i etimɔlɔgia] / **hans åndsnærværelse reddet han** τον έσωσε η ετοιμότητά του [ton ɛsɔse i etimɔtitɔ tu]
- åndssnobb** m. (neds.) κουλτουριάρης, ο [ɔ kulturiaris] # f. κουλτουριάρα, η [i kulturiara]
- åndssnobbet** adj. (neds.)(intellektuell, finkulturell) κουλτουριάρικος [kulturiarikɔs]
- åndssvakhet** f.m. (psykisk utviklingshemming) διανοητική ανεπάρκεια/καθυστέρηση, η [i ðianɔitiki aneparkia/kaθist̄erisi]
- åndsverk** n. πνευματική ιδιοκτησία, η [i pnevmatiki iðiɔktisia] / **tyveri av åndsverk** (brudd på åndsverskloven, f. ek. piratkopiering) η κλοπή της πνευματικής ιδιοκτησίας [i klɔpi tis pnevmatikis iðiɔktisias]
- ångström** m. (fys. målenhet) (μονάδα) 'Ανγκστρομ [(mɔnaða) an̄strom]
- åpen** adj. (ikke lukket) ανοιχτός [aniχtɔs] # ανοικτός [aniktɔs] # (ulåst) ακλείδωτος [akliðtɔs] # άκλειστος [aklistɔs] # (fri) ελεύθερος [elεfθerɔs] # (om brev: ikke lukket, uforseglet) ασφράγιστος [asfrajistɔs] # (åpenhjertig, troskyldig, oppriktig, endefram) άδολος [aðɔlos] # (fritt-talende, frimodig, åpenhjertig) ανοιχτόλογος [aniχtɔlɔgos] # (oppriktig, troskyldig, naturlig, naiv) απονήρευτος [apɔnireftɔs] #

(ærlig) ευθύς [εfθíz] # (ærlig, rettskaffen) ντομπρός [dɔmbrɔs] # (åpent for alle) δημόσιος [ðimɔsiɔs] # (om landskap: åpent, naken) αποψιλωμένος [apɔpsilɔménɔs] # "γυμνός" [jimnɔs] # (uhemmet, uhindret, uplugget, ukorket, ikke blokkert) αβούλωτος [avułtɔs] # (farbar, framkommelig, kjørbar) βατός [vatɔs] / det er åpent på sondager είναι ανοικτό τις Κυριακές [inε aniktɔ tis kiriakɛs] / δορά ερ åpen είναι ανοιχτή η πόρτα [inε aniXti i pɔrta] / et åpent og ærlig ansikt πρόσωπο γεμάτο ειλικρίνεια [prɔsɔpɔ jematɔ ilikrīnia] / et åpent og ærlig smil χαμόγελο γεμάτο ειλικρίνεια [Xamɔjelɔ jematɔ ilikrīnia] / et åpent sinn ανοιχτό μυαλό [εXɔ aniXtɔ mjalɔ] # (et mottakelig sinn) δεκτικό νου [ðektikɔ nu] : han har et åpent sinn έχει δεκτικό νου [εci ðektikɔ nu] / et åpent spørsmål (et ubesvart spørsmål) ανοιχτό ερώτημα [aniXtɔ εrɔtimɑ] / et åpent sår ανοιχτή πληγή [aniXti pliŋi] / få fjellpass i Alpene er åpne/farbare om vinteren λίγα στενά στις Άλπεις είναι βατά το χειμώνα [lìga stenɑ stis alpis inε vata tɔ cimɔna] / ha åpent/kveld-såpent/nattåpent διανυκτερεύω [ðianikterɛvɔ] : hvilke apotek har kvelds-/nattåpent å sondager? ποια φαρμακεία διανυκτερεύουν την Κυριακή; [pjα farmakia ðianikterɛvun tiŋ giriaki] / holde åpent hus κρατάω ανοικτό σπίτι [kratɔ anixtɔ spiti] / jeg ønsker å være helt åpen mot deg angående dette θέλω να είμαι τελείως ειλικρινής μαζί σου πάνω σ' αυτό [θɛlɔ na imε telis ilikriniz mazi su paŋɔ saftɔ] / ligge åpen (være utsatt/ligge utsatt til) μένω εκτεθειμένος [mɛnɔ ekteθiménɔs] / med åpne armer : ta imot noen med åpne armer ανοίγω την αγκαλιά μου σε κάποιον [anigɔ tin aŋgalja mu se kapjɔn] / museet er åpent for publikum το μουσείο είναι άνοιχτο στο κοινά [tɔ musiɔ inε anixtɔ stɔ kinɔ] / veien er åpen (kysten er klar, det ingen fare på ferde) ο δρόμος είναι ελεύθερος [ɔ ðrɔmɔs inε elɛfθerɔs] / være åpen for tilbud (være villig til å overveie tilbud) δέχομαι προσφορές [ðeXɔme prɔsfɔrɔs] / åpen for (mottakelig for) επιδεκτικός (+ gen.) [epiðektikɔs] : denne er åpen for/gir rom for flere tolkninger αυτό είναι επιδεκτικό πολλών ερμηνειών [aftɔ inε epidektikɔ pɔlɔn ermınıɔn] / åpen kreditt ανοιχτός λογαριασμός [aniXtɔs lɔgariazmɔs] / åpen plass ανοικτός χώρος ο [ɔ aniXtɔs Xɔrɔs] / åpen vei(bane) ανοιχτός δρόμος [aniXtɔ ðrɔmɔs] / åpent brev (i avisene) ανοιγή απιστολή [aniji epistɔli] / åpent møte (folkemøte) δημόσια συνέλευση η [i ðimɔsia sinɛlɛfsi] / åpent rettsmøte ανοιχτή δίκη [aniXti diki] / åpent hav (åpen sjø, det åpne havet) ανοιχτή θάλασσα [aniXti ɻalasa]

åpenbar adj. (helt tydelig, åpenlys) ολοφάνερος [ɔlɔfanerɔs] # οφθαλμοφανής [ɔfθalmɔfanis] # ολοφάνερος [ɔlɔfanerɔs] # πασίδηλος [pasidilɔs] # πασιφανής [pasifanis] # (innlysende, opplagt) καταφανής [katafanis] # προφανής [prɔfanis] # κατάδηλος [kataðilɔs] # απτός [aptɔs] # οφθαλμοφανής [ɔfθalmɔfanis] # έκδηλος [ækðilɔs] # (lett å forstå, innlysende) ευνόητος [εvnɔitɔs] # (synlig, tydelig, opplagt, umiskjennelig) εμφανής [emfanis] # (soleklar, selvinnlysende) αυτονόητος [aftɔnɔitɔs] # εξόφθαλμος [eksɔfθalmɔs] # ξεκάθαρος [ksækəθarɔs] # (uttalt, erklært) δεδηλωμένος [ðedilɔménɔs] # (udiskutabel, innlysende, uomtvistelig, iøynefallende, overf. dundrende, skrikende) περίτρανος [peritranɔs] / av åpenbare grunner για ευνόητους λόγους [ja evnɔituz lɔgus] / det er åpenbart at han ikke har

midler/penger είναι ξεκάθαρο ότι δεν έχει λεφτά [inε ksεkaθarɔ ɔti ðen ɛci lefta] / **det er åpenbart at han lyver** είναι ολοφάνερο/προφανές ότι ψεύδεται [inε ɔlɔfanerɔ/prɔfanɛs ɔti psεvðete] / **en åpenbar feil** ένα απτό λάθος [εn aptɔ laθɔs] / **en åpenbar løgn** ολοφάνερο/περίτρανο ψέμα [ɔlɔfanerɔ/periðtranɔ psɛma] / **en åpenbar urettferdighet** μια ολοφάνερη/περίτρανη αδικία [mja ɔlɔfanerɔ/periðtrani aðikja] / **en åpenbart religion** (en åpenbaringsreligion) θρησκεία εξ αποκαλύψεως [θriskia eks apɔkalipsesɔs] / **grunnene hans er åpenbare** οι λόγοι του είναι καταφανείς [i lɔgi tu ïnε katafanis] / **helt åpenbar** (bare så altfor tydelig) **καταφάνερος** [katafanerɔs] / **her kreves det åpenbart strenge tiltak** (det er tydelig at det (her) kreves strenge tiltak) είναι φανερό ότι απαιτούνται αυστηρά μέτρα [inε fanerɔ ɔti apetundε afstira mɛtra] **åpenbare** v. (avsløre, avdekke, vise) **αποκαλύπτω** [apɔkaliptɔ] # **εκδηλώνω** [ekdilɔnɔ] # **φανερώνω** [fanerɔnɔ] / **åpenbare seg** (vise seg, manifestere seg) **φανερώνομαι** [fanerɔnɔme]

åpenbaring f.m. (apokalypse) **αποκάλυψη, η** [i apɔkalipsi] # (syn, fantasibilde, fantom, hallusinasjon) **βρυκόλακας, ο** [ɔ vrikɔlakas] # (tilsynekomst, manifestasjon) **φανέρωμα, το** [tɔ fanerɔma] # **φανέρωση, η** [i fanerɔsi] / **den/det var en åpenbaring for meg** ήταν αποκάλυψη για μένα [iτan apɔkalipsi ja mɛna] / **Johannes åpenbaring** η Αποκάλυψη του Ιωάννη [i apɔkalipsi tu iɔani]

åpenbart adv. (tydeligvis) **αναφανδόν** [anafanðɔn] # (innlysende) **καταφανός** [katafanɔs] # **προφανώς** [prɔfanɔs] # **ολοφάνερο** [ɔlɔfanerɔ] # (klart, utvetydig) **σαφώς** [safɔs]

åpenhet f.m. (umiddelbarhet, liketilhet, likeframhet) **αμεσότητα, η** [i amesɔtitɔ] # (ærlighet, oppriktighet, åpenhjertighet) **ειλικρίνεια, η** [i ilikrɔnia] / **han skriver/ snakker med en åpenhet som...** γράφει/μιλάει με μια αμεσότητα που... [grafi/milaï me mja amesɔtitita pu]

åpenhjertig adj. (oppriklig, jovial) **ανοιχτόκαρδος** [aniXtɔkarðɔs] # **διαχυτικός** [ðiaçitikɔs] # (endefram, troskyldig, oppriklig) **άδολος** [aðɔlos] # **αφελής** [afelis] # **απροφάσιστος** [aprɔfasiſtɔs] # (frittalende, frimodig, freidig) **ανοιχτόλογος** [aniXtɔlɔgos] # **απροκάλυπτος** [aprɔkaliptɔs] # **ελευθερόστομος** [elefθerɔstɔmos] # (rettskaffen, frittalende, liketil) **ίσος** [iſɔs] # **ίσιος** [iſiɔs] # **ντόμπρος** [dɔmbrɔs] # (frimodig, direkte, endefram) **σταράτος** [staratɔs] / **være åpenhjertig** (snakke åpent) **εκδηλώνομαι αναφανδόν** [ekdilɔnɔme anafanðɔn] : **hun er mer åpenhjertig enn sin søster** είναι πιο διαχυτική από την αδερφή της [inε pjɔ diaçitiki apɔ tin aðerfi tis]

åpenhjertig adv. (frimodig, rett fra levra) **απροκάλυπτα** [aprɔkalipta] / **snakke**

åpenhjertig (snakke rett fra levra) **μιλώ με παρρησία** [milɔ me parisja]

åpenhjertighet f.m. (ærlighet, oppriktighet) **ειλικρίνεια, η** [i ilikrɔnia] # (opprikthet, frimodighet, åpenhet, løst snakk) **ελευθεροστομία, η** [i elefθerostɔmia] # (fritalenhet) **ίσιος τρόπος, ο** [i iſiɔs trɔpos] # **ντομπροσύνη, η** [i dɔmbrɔsinɔ] # **παρρησία, η** [i parisja] / **hans åpenhjertighet kan noen ganger være plagsom/kan skape problemer** ο ίσιος τρόπος του δημιουργεί δυσκολίες κάποτε [i iſiɔs trɔpos tu ðimiurji ðiskɔliɛs kapɔte]

åpenlys adj. (åpenbar, helt tydelig) **ολοφάνερος** [ɔlɔfanerɔs] # (innlysende) **καταφανής**

[katafanis] # (utilslørt, tydelig, åpenhjertig) **ανοιχτόλογος** [aniXtɔlɔgos]
åpenlyst adv. (offentlig, åpent, for åpen scene) **στα φανερά** [sta fanera]
åpenmunnethet f.m. (indiskresjon, plapring) **αθυροστομία, η** [i aθirɔstɔmia]
åpent adv. **άνοιχτα** [aniXta] # (åpenhjertig, offentlig) **αναφανδόν** [anafanðɔn] #
(offentlig, åpenlyst, for åpen scene) **στα φανερά** [sta fanera] # (frimodig, rett fra
levra) **αποκάλυπτα** [apɔkalipta] / **gå åpent ut med noe** (gi sitt standpunkt til kjenne,
vise hvor man står, tone flagg, engasjere seg (for/imot) **παίρνω θέση** **άνοιχτα** [paírnɔ
θesi aniXta] / **snakke åpent** (være åpenhjertig) **εκδηλώνομαι** αναφανδόν
[ekdilɔnɔme anafanðɔn] / **snakke åpent for/imot noe** μιλάω αναφανδόν υπέρ/
εναντίον κάποιου [miláɔ anafanðɔn ipér/εnandíɔn kápoiu]
åpne v. **ανοίγω** [aniɔgɔ] # (folde ut, brette ut) **ξεδιπλώνω** [ksediplɔnɔ] # (bryte seglet)
αποφραγίζω [apɔfrajizɔ] # (begynne, starte) **αρχίζω** [arçizɔ] # (innvie, holde
kranselag) **εγκαινιάζω** [εŋgenjazɔ] # (skyve slåen fra) **ξαμπαρώνω** [ksambarɔnɔ]
(stake opp, rense opp, ta ut pluggen) **ξεστουπώνω** [ksestupɔnɔ] / **åpne bokhandel/**
bakeri **ανοίγω βιβλιπωλείο/αρτοπωλείο** [aniɔgɔ vivliɔpɔliɔ/artɔpɔliɔ] / **åpne døra** (gå
og åpne (når noen banker/ringer på)) **ανοίγω την πόρτα** [aniɔgɔ tim bɔrta] : **åpne**
døra på vid vegg **ανοίγω διάπλατα την πόρτα** [aniɔgɔ ðiaplata tim bɔrta] / **åpne/**
starte egen bedrift (begynne for seg selv) **ανοίγω δική μου δουλειά** [aniɔgɔ ðiki mu
ðulja] / **åpne ei bok/dør** **ανοίγω ένα βιβλίο/μια πόρτα** [aniɔgɔ ɛna vivliɔ/mja pɔrta] /
åpne ei flaske **ανοίγω ένα μπουκάλι** [aniɔgɔ ɛna bukali] / **åpne ei pakke** **ανοίγω/**
ξεδιπλώνω **ένα δέμα/πακέτο** [aniɔgɔ/ksediplɔnɔ ɛna ðema/paketɔ] / **åpne ei utstilling**
εγκαινιάζω **μια έκθεση** [εŋgenjazɔ mja ɛkθesi] / **åpne en debatt** **ανοίγω μια**
συζήτηση [aniɔgɔ mja sizitisi] / **åpne en fabrikk** **ανοίγω ένα εργοστάσιο** [aniɔgɔ ɛna
erγɔstasiɔ] / **åpne en ny bedrift** (åpne en ny forretning/starte et nytt foretagende)
αρχίζω **μια νέα επιχείρηση** [arçizɔ mja nɛa erpiçiriɔsi] / **åpne en ny butikk/forretning**
ανοίγω ένα νέο κατάστημα [aniɔgɔ ɛna nɛɔ katastima] / **åpne en ny vei** **ανοίγω έναν**
καινούργιο δρόμο [aniɔgɔ ɛnan kainuɔrgiɔ ðrɔmɔ] / **åpne en vei** (etter stengning) **ανοίγω**
ένα δρόμο [aniɔgɔ ɛna ðrɔmɔ] / **åpne/begynne en samtale** **ανοίγω κουβέντα** [aniɔgɔ
kuvenda] / **åpne et brev** **ανοίγω/αποφραγίζω ένα γράμμα** [aniɔgɔ/apɔfrajizɔ ɛna
grama] : **åpne et brev med papirkniv** **ανοίγω ένα γράμμα σκίζοντάς το** (με
χαρτοκόπη) [aniɔgɔ ɛna grama skizɔndas tɔ (me Xartɔkɔpti)] / **åpne et møte** **ανοίγω**
μια συνεδρίαση [aniɔgɔ mja sinedriasi] # **κηρύσσω στην έναρξη** **μιας συνεδρίασης**
[kirisiɔ stin ɛnarksi mjas sineðriasis] / **åpne et sår** **ανοίγω ένα τραύμα** [aniɔgɔ ɛna
travma] / (overf.) **åpne/rippe opp i gamle sår** **θυμάμαι/ξύνω παλιές πληγές**
[θimamɛ/ksinɔ paljɛs plijɛs] / **åpne forretning** **ανοίγω μαγαζί** [aniɔgɔ magazi] /
åpne hånda **ανοίγω το χέρι μου** [aniɔgɔ tɔ çeri mu] / **åpne ild** (begynne å skyte)
ανοίγω πυρ* [aniɔgɔ pir] / **åpne konto** **ανοίγω λογαριασμό** [aniɔgɔ lɔgariazmo] /
åpne legepraksis **ανοίγω ιατρείο** [aniɔgɔ iatriɔ] / **åpne med** (begynne med, handle
om) **αρχίζω με** [arçizɔ me] : **historien/stykket åpner med et mord** **η ιστορία/το**
έργο αρχίζει μ' ένα φόνο [i istɔria/tɔ ergɔ arçizi mɛna fɔno] / **åpne med en historie**
αρχίζω με μια ιστορία [arçizɔ me mja istɔria] / **åpne munnen** **ανοίγω το στόμα**
μου [aniɔgɔ tɔ stɔma mu] # (si noe, ymte om noe) **Βγάζω άχνα** [vgaɔɔ aXna] : **hun**

åpnet ikke munnen/hun ga ikkje lyd fra seg i selskapet (fordi hun var så sjenert)
 δεν ̄βγαλε άχνα σ' όλο το πάρτυ [δεν ενθαλε αχνα σειρα parti] / **åpne noens øyne**
 ανοίγω τα μάτια κάποιου [anig̩ ta matja kapju] / **åpne nye veier el. muligheter for**
 ανοίγω νέους δρόμους για... [anig̩ n̄ezuz ðr̄omuz ja] / **åpne og lukke ανοιγοκλείων**
 [anig̩okl̄in̄] / **åpne opp! ανοίξτε!** [anikst̄e] / **åpne (opp for) ανοίγω** [anig̩] :
det åpner (opp for) nye muligheter/perspektiver αυτό ανοίγει νεούς ορίζοντες [aft̄ aniji n̄esus oriz̄ondes] / **åpne opp et yrke for kvinner ανοίγω ένα επάγγελμα στις**
γυναίκες [anig̩ ena ερηγείλμα στις jin̄kes] / **åpne parlamentet/Stortinget (erklære**
åpningen av parlamentets/Stortingets arbeidsår) **κηρύσσω την έναρξη των εργασιών**
της Βουλής [kir̄s̄ tin̄ εναρκσι t̄n̄ εργασιών tiz vulis] / **åpne praksis (åpne forretning,**
installere seg, flytte inn) **εγκαθίσταμαι*** [enḡistam̄e] : **en tannlege har åpnet**
praksis i blokka vår εγκαταστάθηκε ένας οδοντογιατρός στην πολυκατοικία μας
[ενγατασθ̄ike ενας εδωνδησιατρ̄s stim b̄likatik̄ia mas] / **åpne seg (bli breiere, utvide**
seg) ανοίγω [anig̩] # (åpenbare seg, strekke seg ut, bre seg, ligge utbredt) **απλώνομαι**
[apl̄on̄me] # (åpne seg (for), betro seg (til)) **ξανοίγομαι (μαζί)** [ksanig̩ome (mazi)] :
et vidunderlig syn/utsyn åpnet seg foran øynene på oss μια θαυμάσια θέα
ανοιγόταν/απλωνόταν μπροστά στα μάτια μας [mja θavmasia θ̄ea anig̩tan/apl̄on̄tan
br̄osta sta matja mas] : **et nytt liv åpnet seg foran henne μια νέα ζωή ανοιγόταν/**
απλωνόταν μπροστά της [mja nea zōi anig̩tan/apl̄on̄tan br̄osta tis] : **han har ikke**
lett for å åpne seg δεν ξανοίγεται εύκολα [δεν ksanijete εfk̄la] : **på dette stedet**
åpner elva seg (åpner dalen seg/blir elva breiere) σ' αυτό το σημείο ο ποταμός ανοίγει
[saft̄ t̄ simīc̄ o p̄tam̄s aniji] : **åpne seg for en venn (betro seg til en venn)**
ξανοίγομαι σ' ένα φίλο [ksanig̩ome sēna fil̄] / **åpne sitt hjerte εκμυστηρεύομαι**
[ekmist̄eḡome] : **åpne/lette sitt hjerte for noen ανοίγω την καρδιά μου σε**
κάποιον [anig̩ tīj garðja mu se kap̄jon] / **åpne vannkrana (skru på vannet) ανοίγω**
τη βρήση [anig̩ tī vr̄isi] / **åpne øynene ανοίγω τα μάτια μου** [anig̩ ta matja mu] /
åpne vinduet ανοίγω το παράθυρο [anig̩ t̄ paraθir̄] : **kunne De være så snill å**
åpne vinduet? Θα θέλατε ν' ανοίξετε το παράθυρο; [θa θ̄late naniksete t̄ paraθir̄]
/ **åpne øynene på noen ανοίγω τα μάτια κάποιου** [anig̩ ta matja kapju] # (overf.
bringε/rive noen ut av villfarelsen, si noen sannheten, gjøre det helt klart) **εξάγω κάποιον**
από πλάνη [eksaḡ kap̄jon ap̄o pl̄ani] # **ξεστραβώνω κάποιον** [ksestrav̄n̄o kap̄jon]
/ **vi åpner på mandag** (vi har åpning/åpningen finner sted på mandag) **κάνομε έναρξη**
των εργασιών μας τη Δευτέρα [kan̄ome εnarksi t̄n̄ εrgasiōn mas tī ðeft̄ra]

åpner m. **ανοιχτήρι, το** [t̄ aniX̄t̄ri]

åpnes v. (gå opp) **ανοίγω** [anig̩] / **døra åpnes automatisk** η πόρτα ανοίγει αυτομάτως
[i p̄rta aniji aft̄mat̄s]

åpning f.m. (opprettelse, det å åpne (seg), gap, hull, tomrom) **άνοιγμα, το** [t̄ anig̩ma] #
διάκενο, το [t̄ diakēno] # **δίοδος, η** [i diɔ̄dos] # (*hull, munning*) **εκροή, η** [i ekr̄i]
(*munning, inngang, utgang, innløp*) **στόμιο, το** [t̄ st̄omj̄] # (*hull, gap, mellomrom*)
διάμεσο, το [t̄ diam̄eso] # **οπή, η** [i opi] # (*bryting av segl*) **αποφράγιση, η** [i
ap̄ofrajisi] # **αποφράγισμα, το** [t̄ ap̄ofrajizma] # (*innvielse, innsettelse*) **εγκαίνια,**
τα [ta εn̄genia] # (*initiering, innvielse, innføring, begynnelse*) **εγκαινίαση, η**
[i εn̄geniasi] # **εγκαινίασμα, το** [t̄ εn̄geniazma] # **εγκαινιασμός, ο** [ɔ εn̄geniazm̄s]

(begynnelse, start, utbrudd) **έναρξη, η** [i ɛnarksɪ] # (glenne, lysning) **ξάνοιγμα, το** [tɔ ksanigma] / **en liten åpning for lyset** (en liten lysåpning) **ένα μικρό άνοιγμα για φως** [ɛna mikrɔ ənigma ja fɔs] / **en åpning i hekken/i veggene** **ένα άνοιγμα στο φράχτη/στον τοίχο** [ɛna ənigma stɔ fraXti/stɔn d̥iXɔ] / **foreta åpningen** (åpne, begynne) **κάνω έναρξη (των εργασιών)** [kānɔ ɛnarksɪ (tɔn ergasiɔn)] / **fylle åpningene mellom steinene (=fugene) med sement** **γεμίζω τα διάκενα στις πέτρες με τσιμέντο** [jemīzɔ ta ðiakena stis p̥etres me tsimēndɔ] / **trang åpning (slisse)** **στενό άνοιγμα, το** [tɔ stenɔ ənigma] / **åpning og lukking** (åpning og lukking av øynene, blinking) **ανοιγοκλείσμο, το** [tɔ anigoklizmɔ] / **åpningen av en vei τα εγκαίνια ενός δρόμου** [ta εηγενια εnɔz ðrɔmu] / **åpningen av et vindu το άνοιγμα ενός παραθυριού** [i ənigma εnɔz paraθiriu] / **åpnigen av en konto το άνοιγμα ενός λογαριασμού** [i ənigma εnɔz lɔgariazm̥u] / **åpningen av det nye parlamentet η εναρκτήρια συνεδρίαση της νέας Βουλής** [i ɛnarktiriia sineðriasi tiz n̥az vulis] : **åpningen av parlamentet η έναρξη των εργασιών της Βουλής** [i ɛnarksɪ tɔn ergasiɔn tiz vulis] / **åpningen finner sted på mandag** (vi begynner arbeidet på mandag) **κάνουμε έναρξη των εργασιών μας τη Δευτέρα** [kānɔme ɛnarksɪ tɔn ergasiɔn mas ti ðeftera]

åpnings- (opprikkeligg, innledende, start-) **αρχικός** [i arçikɔs] # (innsettelses-, innvielses-, tiltredelses-) **εναρκτήριος** [ɛnarktiriɔs]

åpningsfart m. (utgangshastighet) **αρχική ταχύτητα, η** [i arçikī taçitita]

åpningskamp m. (innledende runde) **προκριματικός αγώνας, ο** [ɔ prɔkrimatikɔs aɡɔnas]

åpningsseremoni m. **τελετή των εγκαινίων, η** [i teleti tɔn εηgeniɔn] # **εναρκτήρια τελετή, η** [i ɛnarktiriɔ teleti]

åpningstale m. **εναρκτήριος λόγος, ο** [ɔ ɛnarktiriɔz lɔgoɔs]

åpningstid f.m. (arbeidstid) **ωράριο εργασίας, το** [tɔ ɔrariɔ ergasias] # pl. **ώρες λειτουργίας, οι** [i ɔrez liturjias] # **εργάσιμες ώρες, οι** [ergasimes ɔres] # (på legekontoret: konsultasjonstid) **ώρες ιατρείου, οι** [i ɔrez iatriu] / **bankenes åpningstid** **ώρες λειτουργίας τραπεζών, οι** [i ɔrez liturjias trapezɔn] # **ωράριο τραπεζών το** [tɔ ɔrariɔ trapezɔn]

år n. **έτος, το** [tɔ ɛtɔs] # **χρόνος, ο** [ɔ Xrɔnɔs] # **χρονιά, η** [i Xrɔnja] / **annethvert år** **ανά διετία(v)** [ana ɔietia(n)] # **κάθε δύο χρόνια** [kaθe ðiɔ Xrɔnja] / **da jeg var ti år (gammel)** **όταν ήμουν δέκα χρονών** [ɔtan ʃmun ðeka Xrɔnɔn] / **de**

påfølgende år (i årene som fulgte) **κατά τα μετέπειτα χρόνια** [katɔ ta metepita Xrɔnja]

/ **det nye året** (nyttår) **ο νέος χρόνος** [ɔ neɔs Xrɔnɔs] # **το νέο(v) έτος** [tɔ neɔ(n)

ɛtɔs] / **dra på årene** (eldes, trekke på årene) **απογερνώ** [apɔjernɔ] / **ennå ikke et**

år gammel (ennå ikke fylt ett år) **αχρόνιαγος** [aXrɔniagɔs] # **αχρόνιαστος**

[aXrɔniastɔs] / **et barn på 12 år** **ένα παιδί ηλικίας δώδεκα ετών** [ɛna peði ilikiaɔs ðɔðekha etɔn]

/ **et helt år** **έναν ολόκληρο χρόνο** [ɛnan olɔkliriɔ Xrɔnɔ] / **et seks år gammelt barn** **ένα εξάχρονο παιδί** [ɛna eksaXrɔnɔ peði] / **et to år gammelt barn**

(en toåring) **διετής παιδί, το** [tɔ ɔietis peði] / (om barn) **ett år gammelt** **ενός έτους**

[enɔs ɛtus] / **fem år gammel** **πενταετής** [pendaetis] / **for et år siden** **εδώ κι**

έναν χρόνο [eðɔ ki ɛnan Xrɔnɔ] / **for to år siden** **πριν από δύο χρόνια** [prin apɔ ðiɔ]

Χρωνja] # πρόπερσι [prɔpersi] # προπέρυσι [prɔperisi] : **jordskjelvet (vi hadde) for to år siden** ο προπέρσινος σεισμός [ɔ prɔpersinɔs sismɔs] / **for tre år siden** αντιπρόπερσι [andiprɔpersi] : **han stiftet selskapet for tre år siden** ἰδρυσε την εταιρία τρία χρόνια πριν [iðrise tin eteria tria Xrωnja prin] / **han er snart ti år πλησιάζει τα δέκα** [plisiɔzi ta ðeka] / **han må da være nesten hundre år gammel πρέπει να είναι σχεδόν εκατό χρονών** [prɔpi na ïne sçedɔn ekatɔ Xrωnɔn] / **hele året (året rundt)** καθ' όλο το έτος [kaθɔlɔ tɔ ïtos] # ολόκληρο το χρόνο [ɔlɔklirɔ tɔ Xrωnɔ] # ολοχρονίς [ɔlɔXrωnis] / **hvert år κάθε χρόνια** [kakɔs Xrωnja] / **i de senere år τα τελευταία χρόνια** [ta teleftɔsa Xrωnja] / **i det Herrens år κατά το σωτήριον έτος** [kata tɔ sōtiriɔn ïtos] # εν σωτηρίῳ έτει* [en sōtiriɔ ïti] / **i ett år (det siste året)** εδώ κι έναν χρόνο [edɔ ki ïnan Xrωnɔ] / **i ti år nå (de ti siste årene)** εδώ και δέκα χρόνια [edɔ ke ðeka Xrωnja] : **han har bodd i Roma i ti år (nå)** μένει στη Ρώμη εδώ και δέκα χρόνια [mèni sti rɔmi edɔ ke ðeka Xrωnja] / **i år (ε)φέτος** [(ε)fetɔs] # (årets) φετινός [fetiñɔs] : **våren i år (denne våren)** η φετινή άνοιξη [i fetini aniksi] / **i årene som fulgte (de påfølgende år, i årene etterpå)** κατά τα μετέπειτα χρόνια [kata ta metepita Xrωnja] / **i årene som kommer σε μελλαντικά χρόνια** [se melandika Xrωnja] / **i året som gikk (fjorårets)** της περσινής χρόνιας [tis persinis Xrωnjas] : **de viktigste begivenhetene i året som gikk τα κυριότερα γεγονότα της περσινής χρόνιας** [ta kiriɔtéra jefɔnɔta tis persinis Xrωnjas] / **langt oppe i årene (tilårskommen, gammel)** προχωρημένος στα χρόνια [prɔXɔrimenɔs sta Xrωnja] # υπερήλικος [iperilikɔs] / **mange år gikk πολλά χρόνια διάβηκαν** [polla Xrωnja ðiaβikan] / **med årene με τα χρόνια** [me ta Xrωnja] : **han ble mildere med årene γλύκανε με τα χρόνια** [glíkanε me ta Xrωnja] / **neste år του χρόνου** [tu Xrωnu] / **om et par år σε κανα-δύο χρόνια** [se kanaðjɔ Xrωnja] / **oppe i årene (gammel, tilårskommen)** προχωρημένος στα χρόνια [prɔXɔrimenɔs sta Xrωnja] / **per/pr. år κατ' έτος** [katetɔs] / **på ett år (ettårig, ett år) ετήσια** [stisja] : **formannens/ presidentens embetsperiode er på ett år/ettårig (formannen velges for ett år)** η θητεία του Προέδρου είναι ετήσια [i 9itja tu prɔedru ïne etisia] / **på mange år (se: år og dag) χρόνια και ζαμάνια** [Xrωnja ke zamania] : **jeg har ikke sett han på mange år (det er år og dag siden jeg har sett han) χρόνια έχω να τον 'δω** [Xrωnja ïXɔ na tɔn ðɔ] : jeg har ikke hatt kontakt med han på tre år έχω τρία χρόνια να 'ρθω σ' επαφή μαζί του [ïXɔ tria Xrωnja ñarðɔ sepañi mazi tu] / **sju år gammel (sjuårig) επταετής** [eptaetis] / **trekke på årene (eldes, dra på årene)** απογερνώ [apɔjernɔ] / **tre år gammel τριών ετών** [triɔn etɔn] / **år etter år (i årevise)** για χρόνια και χρόνια [ja Xrωnja ke Xrωnja] / **år og dag (lang periode)** ο μακριά περίοδος [ɔ makria periɔðɔs] # (dagl. på evigheter, på mange herrens år) χρόνια και ζαμάνια [Xrωnja ke zamanya] # καιρούς και ζαμάνια [kerus ke zamanya] : **det er år og dag siden (sist) jeg så deg έχω χρόνια και ζαμάνια να σε 'δω** [ïXɔ Xrωnja ke zamanya na se ðɔ] : **det er år og dag siden vi så deg (vi har ikke sett deg på evighter) καιρούς και ζαμάνια έχουμε να σε δούμε** [Xrωnja ke zamanya ïXume na se ðumε] / **år ut og år inn (mens årene går, „tida kommer, tida går“) χρόνος μπαίνει, χρόνος βγαίνει** [Xrωnɔz bɛni Xrωnɔz vjɛni] / **årene gikk (videre) τα χρόνια κύλισαν** [ta Xrωnja kilisan] / **året rundt (hele året)**

- κατ' όλον το έτος** [katɔlɔn dɔ ɛtɔs]
- årbok** f.m. (*kalender*) επετηρίδα, η [i ερετιρίða] # (krønike) χρονικά, τα [ta Xrɔnika]
- årebrottk** m. (*blodårebrokk, med. varicocele*) κιρσοκήλη, η [i kirsɔkili]
- åre** f.m. (*vene, blodåre, matallåre*) φλέβα, η [i flɛva] # φλέψη, η [i flɛps] # (til å ro med) κουπί, το [tɔ kupi] / **med to årer δίκωπος** [dikɔpɔs] : en båt med to årer (robåt) δίκοπη βάρκα [dikɔpi varka]
- åreforkalkning** f.m. (*arteriosklerose*) αρτηριοσκλήρωση, η [i artiriɔsklirɔsi] # αρτηριοσκλήρυνση, η [i artiriɔsklirinsi]
- åregaffel** m. (*tollegang*) σκαλμός, ο [ɔ skalmɔs] # σκαρμός, ο [ɔ skarmɔs]
- åreknu** m. (*med. varix*) κιρσός, ο [ɔ kirsɔs] / **med åreknuter** (*plaget av åreknuter, varikos*) κιρσώδης [kirsɔðis]
- årelate** v. (*tappe blod fra noen*) παίρνω αίμα από κάποιον [pærnɔ ɛma apɔ kapjɔn] # κάνω αφαίμαξη σε κάποιον [kanɔ afemaksi se kapjɔn] # (sette blodigler på) βάζω βδέλλες σε [vazɔ vðɛles se]
- årelating** f.m. (*blodsutgyltelse, blødning*) αφαίμαξη, η [i afemaksi]
- åremønster** n. (*årringer*) νερά, τα [ta nerɑ] / **åremønsteret i tre/marmor** τα νερά ξύλου/μαρμάρου [ta nerɑ ksilu/marmaru]
- åretak** n. κουπιά, η [i kupja]
- årets** adj. (*inneværende års*) (ε)φετινός [efetiñɔs] # φετεινός [fetiñɔs] / **årets epleavling/potetavling** η φετεινή παραγωγή μηλών/πατάτας [i fetini paraçɔji milɔn/patatas]
- årgang** m. ομάδα συνομηλίκων, η [i omadha sinomilikɔn] # (vernepliktsårgang) στρατολογική κλάση, η [i stratɔlɔjiki klasi] / **av eldre årgang** παλαιότερης εποχής [paleɔteris erɔçis] : et ukeblad av gammel årgang (gammelt hefte) παλαιό τεύχος περιοδικού [paleɔ tefχos periɔðiku] / **hvilken årgang er dette (denne vinen)?** πόσο παληό είναι (αυτό το κρασή); [pɔsɔ palio ine (aftɔ tɔ krasɔ)]
- årgangsvin** m. πάλιο και σπάνιο κρασί [paljɔ ke spaniɔ krasɔ]
- århundre** n. (*alder, tidsalder, evighet*) αιώνας, ο [ɔ eɔnas] # (hundreår, hundreårsperiode) εκατονταετηρίδα, η [i ekatɔndaetiríða] / **det 20. århundre** ο εικοστός αιώνας [ɔ ikɔstɔs eɔnas] : **i begynnelsen av det 20. århundret** στις αρχές του εικοστού αιώνας [stis arçes tu ikɔstu eɔnas] / **i det 20. århundre** στον 20ό αιώνα [stɔn ikɔstɔ eɔna] / **i flere århundrer** (*i mange hundre år*) επί αιώνες [epi eɔnes] : England hadde herredømme på havet i mange hundre år η Αγγλία κυριάρχησε στις θάλασσες επί αιώνες [i aŋglia kiriarcise stis θalases epi eɔnes]
- årlig** adj. (*ettårig, års-*) ετήσιος [etisiɔs] # ενιαύσιος [enjafsiɔs] / **årlig rapport** ετήσια έκθεση, η [i etisia ɛkθesi] / **årlig sammenkomst/møte** ετήσια συνέλευση, η [i etisia sinlefsi] / **årlig utgave** ετήσια έκδοση, η [i etisia ɛkðɔsi] / **årlig utstilling** ετήσια έκθεση, η [i etisia ɛkθesi] / **årlig vareopptelling** (*vareopptelling ved nyttår*) ετήσια απογραφή [etisia apɔgrafi]
- årlig** adv. (*på årsbasis, hvert år*) ετησίως [etisiɔs] # κάθε έτος [kaθe ɛtɔs] # κατ' έτος [kat ɛtɔs]
- årring** m. (*bot.*) δακτύλιος ετήσιας ανάπτυξης δένδρου ο [ɔ ðaktiliɔs etisiɔs anaptiksisi ðendru] / **årringene til et tre** οι κύκλοι (στιν κόρμο) ενός δέντρου [i kikli (stin kɔrmɔ) enɔz ðendru]

års- (*årlig*) ετήσιος [et̄s̄ios] # ενιαύσιος [enias̄ios]

årsak m. (*grunn*) αιτία, η [i et̄ia] # πρόξενος, ο/η [ɔ/i prɔksenos] # λόγος, ο [ɔ lɔgos]

(påskudd, foranledning) αφορμή, η [i af̄rm̄i] # (kilde, opprinnelse, utgangspunkt, årsak) αρχή, η [i arç̄i] # πηγή, η [i pīji] / av helsemessige årsaker για λόγους

υγείας [ja lɔgus ijias] # λόγω υγείας [lɔgo ijias] : han gikk av/ble oppsagt av helsemessige årsaker παραιτήθηκε/απορίφθηκε για λόγους υγείας [paretiθike/ apɔrifθike ja lɔgus ijias] / av juridiske/personlig årsaker για νομικούς/ προσωπικούς λόγους [ja nɔmikuz/prɔsɔpikuz lɔgus] / av mange årsaker για πόλλους λόγους [ja pɔluz lɔgus] : av mange ulik årsaker για πολλούς και διάφορους λόγους [ja pɔlus ke ðiafɔruz lɔgus] / av ymse årsaker (av mange forskjellige grunner) για ποικίλους λόγους [ja pikiluz lɔgus] / av årsaker som

ligger utenfor min kontroll (av grunner jeg ikke rår over) για λόγους ανεξάρτητους από τη θέλησή μου [ja lɔgus aneksartitus apɔ ti θelisi mu] / de underliggende

årsaker til krigen (de dypere årsaker til krigen) οι βαθύτερες αιτίες του πολέμου [i vaθit̄eres et̄ies tu pɔlemu] / den egentlige årsaken til problemet η πέτρα του

σκανδάλου [i pētra tu skandalu] : det var bare den utløsende faktor, ikke (den

egentlige) årsaken αυτή ήταν απλώς η αφορμή, όχι η αιτία [af̄ti it̄an aplɔs i af̄rm̄i ɔci

i et̄ia] / den grunnleggende årsaken η έσχατη/τελευταία αίτια [i esXati/teleftea et̄ia]

/ den underliggende årsak (den opprinnelige årsak) η γενεσιούργη αιτία [i jenesiurji

et̄ia] / dette er ikke den virkelige årsaken, forholdene er mer kompliserte enn som

så! δεν είναι αυτός ο πραγματικός λόγος – τα πράγματα είναι δαιδαλώδη! [ðen

ine aftɔs ɔ pragmatikɔs lɔgɔs - ta pragmata ine ðeðalði] / en forklarende årsak δικαιολογητικός λόγος [ðikeɔlɔjistikɔz lɔgɔs] / ha sin årsak i (springe ut av, komme av) απορέω από [apɔreɔ apɔ] : hans standpunkt springer ut av ideen om at... η στάση του απορρέει από την αντίληψη ότι... [i stasi tu apɔrei apɔ tin andilipsi ɔti] / ingen årsak! (bare hyggelig!; (det gjør jeg) så gjerne!; "til Deres disposisjon!")

παρακαλώ! στη διάθεσή σας! [parakalɔ sti ðjaθesi sas] / regne opp årsaker/grunner

αραδιάζω δικαιολογίες/αιτίες [araðiazɔ ðikeɔlɔjies/et̄ies] / ytre årsaker εξωγενή

αιτία [eksɔjeni et̄ia] / årsaken er åpenbar/klar ο λόγος είναι εμφανής [ɔ lɔgos

ine emfanis] / årsaken til alle plagene hans η αρχή όλων των δεινών του [i arç̄i ɔlon

dɔn ðinɔn du] / årsaken til krangelen deres η πηγή της φιλονικίας τους [i pīji tis

filɔnikias tus]

årsaks- (*kausal-*) αιτώδης [et̄ðis] # (a priori, ut fra årsak) απριόρι [apriɔri]

årsaksforhold n. (*årsakssammenheng, kausalitet*) αιτιότητα, η [i et̄iɔtita]

årsakssammenheng m. (*årsaksforhold*) αιτώδης συνάφεια, η [i et̄ðis sinafia]

årsbalanse m. (*i regnskap: statusoppgjør*) ισολογισμός, ο [ɔ isɔlɔjizmɔs]

årsberetning m. (*økon.)(for aksjonærer*) ετήσιος απολογισμός (προς μετόχους), ο [ɔ

et̄s̄ios apɔlejizmɔs (prɔs metɔχus)] # (årsrapport fra en bedrift) ετήσιος απολογισμός

(μιας εταιρίας), ο [ɔ et̄s̄ios apɔlejizmɔs (mjas et̄erias)]

årsdag m. (*årlig minnedag*) επέτειος, η [i εp̄etiɔs] / feire en årsdag/et jubileum

πανηγυρίζω μια επέτειο [panijirizɔ mja εp̄etiɔ] / på årsdagen til... κατά την

επέτειο του... [kata tin εp̄etiɔ tu]

årseksamens m. (*deleksamen*) τμηματικές εξετάσεις, οι [i tmimatiķes eksetasis]

- årsgammel** adj. (*ettårig*) **μονοετής** [mɔnɔet̪is]
- årsinntekt** f.m. **ετήσιο εισόδημα, το** [tɔ et̪isio isɔðima] # **ετήσια πρόσοδος, η** [i et̪isia prɔsɔðɔs]
- årskavalkade** m. (*et tilbakeblikk på årets begivenheter*) **ανασκόπηση των γεγονότων της χρονιάς** [anaskɔpisi tɔn jefɔnɔtɔn tis Xronjas]
- årsklasse** f.m. (*årgang, årskull*) **ομάδα συνομηλίκων, η** [ɔmaða sinɔmilikɔn] # **κλάση, η** [i klasi] # **(vernepliktsårgang) στρατολογική κλάση, η** [i stratɔlɔjiki klasi] / **vi er samme årsklasse είμαστε ίδια κλάση** [imaste iðia klasi]
- årskort** n. (*sesongkort, månedskort, rabattkort*) **(εισιτήριο) διαρκείας, το** [tɔ (isitiriɔ) ðiarkeias] # **διαρκές εισιτήριο, το** [tɔ ðiarkes istiriɔ]
- årslønn** f.m. **ετήσιος μισθός, ο** [et̪isioz misθɔs]
- årsmøte** n. (*generalforsamling*) **γενική συνέλευση, η** [i jeniki sinelefsɔ]
- årsnedbør** m. (*regn*) **ετήσια βροχόπτωση** [et̪isia vrɔΧɔptɔsi] # **ετήσιες βροχοπτώσεις** [et̪isiez vrɔΧɔptɔsis]
- årsomsetning** m. **ετήσιος κύκλος εργασιών, ο** [ɔ et̪isios kiklos ergazjɔn] # **ετήσιος τζίρος, ο** [ɔ et̪isios dzirɔs] # **κίνηση το χρόνο** [kinisi tɔ Xronɔ] / **hvor stor årsomsetning har dere? τι κίνηση έχετε το χρόνο;** [ti kinisi ɛçete tɔ Xronɔ]
- årsproduksjon** m. **ετήσια παραγωγή, η** [i et̪isia paraçɔji]
- årsrapport** m. **ετήσια έκθεση πεπραγμένων, η** [i et̪isia ekθesi pepragmenon] # **(årsberetning (for en bedrift)) ετήσιος απολογισμός (μιας εταιρίας), ο** [ɔ et̪isios apɔlɔjizmɔs (mjas et̪erias)] / **årsrapport til aksjonærene (en beretning til andelshaverne om årets transaksjoner)** **ετήσια έκθεση πεπραγμένων προς τους μετόχους, η** [i et̪isia ekθesi pepragmenon pros tuz metɔχus]
- årsrate** f.m. (*prosent*) **ετήσιο ποσοστό, το** [tɔ et̪isio posostɔ]
- årssyklus** m. **ετήσια τροχιά, η** [i et̪isia trɔçia] / **solens årssyklus** **η ετήσια τροχιά του ήλιου** [i et̪isia trɔçia tu iliu] / **årstidenes syklus** **ο κύκλος εποχών** [ɔ kiklos epɔχɔn] # **η διαδοχή των εποχών** [i diaðɔçi tɔn epɔχɔn]
- årstid** f.m. (*sesong*) **εποχή του έτους, η** [i epɔçi tu et̪us] / **de fire årstider** **οι τέσσερες εποχές του έτους** [i tɛseres epɔçes tu et̪us]
- årsutgave** f.m. **ετήσια έκδοση, η** [i et̪isia ekðɔsi]
- årtusen** n. (*tusenår*) **χιλιετηρίδα, η** [i cilietiriða] / **i det første årtusen** f.Kr./e.Kr **στην πρώτη χιλιετηρίδα π.X/μ.X** [stim brɔti cilietiriða pro Xristu/meta Xristu]
- årvåken** adj. **άγρυπνος** [agripnɔs] # **(på sin post, i beredskap) σε σπαγρύπνηση** [se epagripnisi] / **være årvåken** (*være på vakt*) **επαγρυπνώ** [epagripnɔ] # **(utøve årvåkenhet) ασκώ επαγρύπνηση** [askɔ epagripnisi] : **han er alltid årvåken είναι πάντα σε εγρήγορση** [iñe pɔnda se egrigɔrsi]
- årvåkenhet** f.m. (*vaktsomhet, påpasselighet*) **εγρήγορση, η** [i egrigɔrsi] # **επαγρύπνηση, η** [i epagripnisi]
- ås** m. (*høyde, kolle, haug*) **λόφος, ο** [ɔ lɔfɔs] # **(bjelke, drager, takås etc.) δοκός, η** [i ðɔkɔs]
- åskam** m. (*åsrygg, bakketopp*) **κορυφή ενός λόφου, η** [i kɔrifí enɔz lɔfu] # **κορφοβούνι, το** [tɔ kɔrfvunɔni] # **(vannskille) κορυφογραμμή, η** [i kɔrifɔgrami] / **da vi kom opp på åskammen** **όταν φτάσαμε στην κορυφή του λόφου** [ɔtan ftaname stiŋ kɔrifí tu lɔfu]
- åsside** f.m. (*dalside, li*) **λοφοπλαγιά, η** [i lɔfɔplaja] # **πλευρά λόφου, η** [i plevra lɔfu]

- åsted** n. σκηνή, η [i skini] # (åsted for forbrytelse) τόπος του εγκλήματος, ο [ɔ tɛðs tu εŋgl̩imatɔs] / **åstedet for mordet** η σκηνή του φόνου, η [i skini tu fɔnu]
- åstedsbefaring** f.m. (åstedsundersøkelse, åstedsgransking) επιτόπια έρευνα, η [i εpitɔpi a εrεvna]
- åte** n. (agn, lokkemat) δόλωμα, το [tɔ ðɔlɔma] / **legge ut åte (i ei felle)** τοποθετώ δόλωμα σε παγίδα [tɔpɔθetɔ ðɔlɔma se paʒiða] # (agne, egne) δολώνω [ðɔlɔnɔ]
- åtsel** n. (kadaver, dødt dyr, dyreskrott, slakt) θνητιμαίο (ζώον), το [tɔ θnisimɔɔ (zɔɔn)] # (kadaver, gammelt øk, krøkke) ψιφίμι, το [tɔ psɔfimi] # (øk, krøkke) παλιάλογο, το [tɔ paljalɔɔ]
- åtte** tallord οκτώ [ɔktɔ] # οχτώ [ɔXtɔ] / **bok åtte** βιβλίον όγδοον [vivliɔn ɔfðɔɔn] / **gruppe på åtte** οχτάδα, η [i ɔXtɔða] / **åtte hundre** m. οκτακόσιοι [ɔktakɔsii] # f. οκτακόσιες [ɔktakɔsies] # n. οκτακόσια [ɔXtakɔsia] # gen. οχτακοσίων [ɔXtakɔsion] / **gruppe på åtte hundre** οχτακοσαριά, η [i ɔXtakɔsaria] : **ca. åtte hundre** (en åtte hundre stykker) καμιά οχτακοσαριά [kamja ɔXtakɔsaria] /
- åttedagers** adj. (som varer i åtte dager) οκταήμερος [ɔktai'meros]
- åttedagersperiode** m. οκταήμερο, το [tɔ ɔktai'mero]
- åttedel** m. όγδοο, ο [ɔ ɔfðɔɔ] / **en åttedel** ένα όγδοο [ɛna ɔfðɔɔ]
- åttedelsnote** m. όγδοο, το [tɔ ɔfðɔɔ]
- åttedobbelt** adj. (åttefold(ig)) οκταπλάσιος [ɔktaplaʃis] # οχταπλάσιος [ɔXtaplaʃis] # οχτάδιπλος [ɔXtɔðiplɔs]
- åttekant** m. (oktagon, oktogonal) οκτάγωνο, το [tɔ ɔktagɔno]
- åttekantet** adj. (oktogonal, oktogonal) οκταγωνικός [ɔktagɔnikɔs] # οκτάγωνος [ɔktagɔnos]
- åtemanns** adj. (som har åtte medlemmer) οκταμελής [ɔktameliɔs]
- åtemåneders** adj. (åtte måneder gammel/lang) οχταμηνίτικος [ɔXtaminitikɔs]
- åttende** adj. όγδοος [ɔfðɔɔs] / **barn født i åttende måned** οχταμηνίτικο, το [tɔ ɔXtaminitikɔ]
- åtter** m. οχτάρι, το [tɔ ɔXtari]
- åtesidet** adj. (om okaeder: som har åtte plane sideflater) οκτάεδρος [ɔktæɛdrɔs] # οκτάπλευρος [ɔktaplevrɔs]
- åttetimers** adj. οκτάωρος [ɔktæɔrɔs] / **en åttetimers streik** οκτάωρη απεργία [ɔktæɔri apergiɔ]
- åttetimersdag** m. οκτάωρο, το [tɔ ɔktæɔrɔ] # οχτάωρο, το [tɔ ɔXtæɔrɔ]
- åtteårig** adj. οκταετής [ɔktætis] # οκτάχρονος [ɔktaxrɔnos] # οχτάχρονος [ɔXtaxrɔnos]
- åtteårsperiode** m. οκταετία, η [i ɔktætia] # (åtteårsjubileum) οκταετηρίδα, η [i ɔktætiridia]
- åtti** tallord, adj. ογδόντα(, το) [(tɔ) ɔfðɔnda] / **ca. åtti** (åtti eller der omkring) καμιά ογδονταριά [kamja ɔfðɔndaria]
- åttiende** adj. ογδοηκοστός [ɔfðɔikɔstɔs]
- åttiåring** m. ογδοντάρης, ο [ɔ ɔfðɔndaris] # f. ογδοντάρα, η [i ɔfðɔndara]